

MOKSLAS MENAS LITERATūra

NAUJA KNYGA APIE NACIŲ ŽIAURUMUS

JONAS AISTIS, Marianapolis, Conn.

Knygų rinkoje pasirodo nacių koncentracijos stovyklos kankinio, kun. prof. Stasio Ylos, prisiminimai, pavadinti „Žmonės ir žvėrys dievų miške“. Autorius du metus buvo kankinamas Stutthofio koncentracijos stovykloje, matė ir patyrė nacių žiaurumus ir iš tos savo skaudžios patirties sukūrė stambų veikalą, turintį per pusšimtą simto nemažą formato puslapių.

Lietuviškoji literatūra apie nacių žiaurumus yra jau gana gausi. Pasirodė net kelios tos rūšies knygos apie paskiras koncentracijos stovyklas: A. Gervydo apie tą patį Stutthofą, Jono Grigoliačio apie Oranienburgą, Sachsenhauzeną, Balio Gaidžiūno apie Landsbergą ir Henriko Zemelio apie Salaspilį. Be to, periodinėje spaudoje buvo paskelbtas atsiminimų apie kitas stovyklas. Tenka pasidžiaugti bent tuo, kad mūsų tautos skriauda ir kančios liks amžiams sužymėtos knygoje, nors tai yra tik lašas jūroje. Čia reikėtų pažymėti, kad kiekvieno kankinio turėtų būti šventa pareiga paskelbti savo paties patirtas ir matytas kančias, nes jas kentė dešimtys tūkstančių mūsų tautos sūnų ir tik maža dalis jų iš to pragaros gyvi išėjo, tai gyvieji turėtų būti ir mirusiųjų kančios bendrų balsas.

Gilus žvilgsnis į sielų būseną

Kun. Stasio Ylos knyga skiriama iš kitų čia suminėti knygų ne tiek savo apimtimi, kiek giliu žvilgsniu į sužvejusių kankintojų ir užgautųjų kankinamųjų sielų būseną. Autorius ir faktus registruoja, ir vaizduoja nuolat prieš akis mirti turinčio žmogaus nuotaikas ir pasaulį. Ir kankinamojo sielos būseną yra baisi: nuolatinis niekinimas ir nuolatinės kančios, kasdieninis alkis ir kasdieninis mirties pavojus ir stipriausias charakteris palaužia ir žmogus tokiose sąlygose visiškai praranda pusiausvyrą.

Kun. Stasys Yla gimė 1908 m. Luciuose sodžiuje, Kurklių valsčiuje, Ukmergės apskr. Vidurinę mokyklą baigė Ukmergėje ir Kaune. 1932 metais baigė universitetą ir priėmė kunigo šventimus. Gilino studijas Vakarų universitetuose ir nuo 1935 m. profesoriavo Vytauto Didžiojo Universitete. Jis yra vienas iš katalikiškojo dienraščio „XX Amžius“ steigėjų ir redaktorių. Paskelbęs keliolika knygų ir keltasdešimt brošiūrų. Visa tai čia suminama paabrėžti, kad tokios erudicijos žmogaus atsiminimai nėra eiliniai memuarai, bet gili ir sisteminga studija apie tironiškos tvarkos sulaužytą žmogų ir bendrąją mūsų laikų dvasią.

Įkaltas

I Stutthofio koncentracinė stovykla kun. Stasys Yla pakliuvo ypatingomis sąlygomis: vokiečiai okupantai, kai jiems pradėjo nebesisekti fronte, dėjo pastangas uždaryti Lietuvos mokyklas ir jose ėjusį mokslą jaunimą mobilizuoti karo reikalam. Lietuvių švietimo tautai pasipriešino vokiečių užmačioms, kad jų visi planai niekais nuėjo. Tuo būdu okupantai savo padėtį okupuotoje Lietuvoje dar pasunkino: sustiprino patys prieš save lietuviškąjį pogrindį. Naciai, norėdami parodyti savo galią, įkaltai suėmė ir išvežė žymesnius mūsų švietuosius.

Įkaltai imami nuo senų laikų. Iš savo istorijos žinome, kad kryžiuočiai buvo paėmę įkaitu du Vytauto sūnus ir juos paskui nužudė. Paprastai įkaltai imami dviejopam tikslui: apsidrausti ir gąsdinti. Pirmuoju atžvilgiu su jais elgiamasi pusiau žmoniškai, nes įkaltai beveik visada kaltėn ar sutartin nėra įpinti ir jie yra žudomi arba su jais blogai elgiamasi tik tuo atveju, kai antroji pusė sutarties sąlygų nesilaiko. Antroju atveju juos imama tada, kai nesurandama tikrojo kaltininko ir norima atkerinti kurį nors nedraugingą veiksmą. Tuo atveju baudžiama vietoje, kad tikriesiems kaltininkams ir visai masei padarytų įspūdį ir nuo panašių veiksmų atgrasintų. Nacių gi paimitieji įkaltai visai nebuvo traktuojami įkaltais: jų nešaudė vietoje ir nelaike tradicinėse įkaitų sąlygose — jie buvo išvežti paprastam sunaikinimui pačiomis neknogose, nors tai yra tik lašas jūroje, kurioje buvo maudoma mūsų tauta. Čia reikėtų pažymėti, kad kiekvieno kankinio turėtų būti šventa pareiga paskelbti savo paties patirtas ir matytas kančias, nes jas kentė dešimtys tūkstančių mūsų tautos sūnų ir tik maža dalis jų iš to pragaros gyvi išėjo, tai gyvieji turėtų būti ir mirusiųjų kančios bendrų balsas.

Nekaltu krauju susitepę

Šiandien galvoje netelpa mintis, kaip daugis lengva ranka tautų bendruomenėn priima tą tautą, kuri taip išsigimusi ir nežmoniškai būdu išžudė milijonus žmonių. Jei sunkiai nusilepiama nuo tautos akių pavienė žmogžudystė, tai tikrai negalima nusilepti žudomų milijonų. Labai negerai, kad vokiečių tautos tos rūšies piktadarėbės nebuvo tinkamai nubaustos ir taip greit užmirštos. Aišku, baudimo atsakyma dėl to, kad bausmė turėtų būti vykdoma tuo pačiu būdu: būtų reikėdų bausti ne tik tuos, kurie patys žudė, bet ir tuos, kurie to net „nežinojo“, ir bausti tuo pačiu būdu — tais pačiais kacetais, tuo pačiu būdu ir ir toms pačiomis ligomis. Tautai bausmė būtų išgydijusi ne tik vokiečius, ne tik žudikiškas tautas ir žudikus, bet ir tuos, kurie niekad „nemato“ genocido. Galime būti tikri, kad kada nors rusai vaidins panašius avinėjus: niekas nebus girdėjęs nei matęs, kad kitos tautos buvo žudomos, o labiausiai tuo stebėsis tie, kurie patys bus nekaltu krauju susitepę. Panaši bausmė nebūtų kerštas, bet bausi ir įspūdinga pamoka: kas žmogui arba tautai galima ir kas ne. Visa vokiečių tauta nusikalto, kaip nusikalto ir nusikalsta visa rusų tauta, nes jos pradėjo ir organizavo tautų žudimą. Visai nesvarbu, kad ne visur ir ne visada ta žudymą jos vykdė savo rankomis, bet to blogio šaknys šakojosi iš jų.

Bendros nelaimės sujungti žmonės

Nacių koncentracijos stovyklose būdavo įvairių tautų. Kun. Stasys Yla duoda labai vaizdžių paralelių, kaip į tuos pačius dalykus skirtingai reaguoją paskiras tautos ir kaip ta pati ir visiems bendra nelaimė skirtingai paskiras tautas paveikia. Tuo atžvilgiu labai įdomios jo pastabos apie mūsų tautiečius koncentracijos stovykloje. Paprastai lietuvis yra labai uždaras žmogus ir jo negalima būtų priskirti prie tų pačių socialiausių tautų. Vietu bruozu reikėtų visiems didžiulis ir juo galbūt net visos (Nukelta į 2 psl.)

A. Tyruolis

VIENĄ RUDENS NAKTĮ

Ruduo, pagrobęs vasarą žaismingą,
Pribarstė lapų geltonų mūs sodą.
Ir saulę velimais tamsiais uždengęs,
Pamojo eit jos už kalnų įeškoti.
Dar tebeglostant vasarai mūs veidą,
Akis galingas liūdesys užliejo.
Pakopų dvidešimčia nusileidom
Į šalį, kur mirtis kardu žvangejo.
Melsvoji mėnesiena tykiai svai
Čia veidu mūs. Keistai padangės dūgia.
Kažkur toli už horizonto sužibavo.
Šią rudens lemtingą, klaidingą naktį,
Kažkur įnai labai pradėjo rūstaut
Ir vėlei dangį širdžių mustojo plakti.

ŽVILGSNIS NUO KALNŲ

Rudens diena mus nešė, kaip nuskynę
Trapius lapus nuo medžio blaško vėjas.
Nedaug pavasario mes tepatinom.
Neilgai saulės gėlės ten žydėjo.
Nūn keliame rankas graudingai maldai
Išganymo mūs-prieangius augštuosius:
Ne čia mūs, Jūs kalnų viršūnės šaltos,
Ne čia mūs žemė sielvarte paguosti.
Tačiau mes kopsime į Jūs augštybes,
Mes žinom, kad mirtis mums čia pakalnė.
Jūs degat tykiai saulėje sužibę.
Nuo ten mes pamatysim savo sodą,
Kur tyliame vėjelį byra švelniai
Nauji žiedai, čia širdį krečiant gruodui.

KULTŪROS IR VISUOMENĖS REIKALAI

Pasikalbėjimas su P. Gaučiu, sulaukusiu 50 m. amž.

Povilas GAUCYS gimęs 1901 m. lapkričio mėn. 18 d. Baigęs Lietuvos Universiteto Humanitarinį fakultetą, papildomai studijavęs Rygoje ir Montpeljere. Buvęs Lietuvos konsulu Daugapilyje, Buenos Aires ir Sao Paulo. Latvijoje, Ilkūstos apskrityje, kur gyvena nemaža lietuvių, įsteigęs visą eilę lietuviškų mokyklų, o taip pat ir Buenos Airese bei Montevideo (Urugvajuje), pastatydinęs Maironio vardo lietuvišką mokyklą „Sao Paulyje“. Buvęs visos eilės Lietuvos ir P. Amerikos laikraščių bendradarbis, paskelbęs lietuviškai daugelį vertimų iš Vakarų Europos kalbų: Sida Kampedora 1925 m.; Rolando Giesmė 1927; Tristana

Povilas Gaučys

ir Izoldą 1931; J. W. Goethes Jaunojo Verterio kančias 1932; V. Čudovskio studiją apie M. Ciurlionį 1930; Aristofano Debesis 1932; Aischilo Priklaitą Prometėjų 1935; Lazarillo iš Termeso 1939. Dėl karo visa eilė išverstų ispanų ir portugalų klasikų pasiliko rankraščiuose. Pirmas Lietuvoje pradėjęs nagrinėti ispanų ir Lotynų Amerikos literatūrą temas ir rašęs apie žymiausius jų atstovus. Buvo parašęs iš savo kelionių po P. Ameriką įspūdingą knygą „Paslaptingoji Pietų Amerika“, pasilikusią rank-

raštyje. Dalis tų įspūdžių buvo atspausdinta „Naujoje Romuvoje“ ir „Pasaulio Lietuvoje“. Tremtyje, V. Vokietijoje eilę metų buvo Tremtinio Bendruomenės Centro Komiteto narys ir vėliau pirmininkas, o taip pat — švietimo Vald. narys, aktyviai rūpinęsi kultūriniais reikalais. Daugiausia jo pastangomis buvo suorganizuota lietuvių dailės paroda tremtyje ir išleista Lietuvių kalbos vadovas. Taip pat tremtyje paruošė ir hektografu atspaudę platų ispanų kalbos vadovėlį. Įsikūręs Chicagoje aktyviai dalyvauja vietos lietuvių visuomenės gyvenime ir yra Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Illinojaus valstybėje pirmininkas.

Šį mėnesį tam garbingam mūsų lietuviui sueina 50 m. amžiaus ir ta proga kreipėmės į jį su keleta klausimų:

— Kaip sekasi įsikurti JAV-
e ir kokias gyvenimo ir kūry-

bos sąlygas čia atradote?
— Neblogiausiai. Turiu darbą ir pastogę sau ir šeimai. O ligi esi sveikas ir dirbi — gerai. Visai kitas reikalas su kūrybiniu darbu. Pirmiausia, labai maža laisvo laiko. Sugrįžęs iš fabriko ir pasilsėjęs, perskaitai „DRAUGĄ“, atsakai į laiškus ir pusės laisvalaikio nebėr. O čia dar koks posėdis, pasitarimas, ar kam turi skambinti, ar tau kas skambina. Taigi, kūrybinis darbas patampa savotiška prabanga. Nepaisant to, kiek esamos sąlygos leidžia, atsidėjęs dirbu.

— Kaip vyksta darbas Tremtinių Bendruomenėje, kurios pirmininku esate?

— Pradžioje buvo daugiau entuziazmo ir gyvumo. Šių metų pavasarį LTB-ai susitarus su ALTu dėl Amerikos lietuvių bendruomenės organizavimo, vi ei tremtiniai sužiūrė ir tą pusę ir ligi šiol nekantraudami laukia pagaliau įsikursiant visų JAV Lietuvių Bendruomenės. (Nukelta į 2 psl.)

KRONIKA

— Dr. O. Katelytė, baigusi Innsbrucko universitetą, dirba Brooklyno ligoninėje.

— Dr. B. Marcilionis, buvęs Klaipėdos ir Šiaulių Prekybos Instituto docentas, dabar gyvena Augsburgėje, Kalėdoms ruošiasi atvykti į JAV.

— Aloyzas Rudzitis, studijavęs Innsbrucko universitete, dabar gyvena Elizabeth, N. J., ir daug dirba kultūriniam ir visuomeniniam lietuvių gyvenime ir dažnai talkina prof. J. Žilvičiui.

— Prel. T. Jaba, 3 mėn. išgyvenęs JAV ir pakeljęs apilankę Didž. Britaniją, laimingai grįžo į Romą ir toliau eina savo pareigas Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijoje kaip vicerektorius.

— Dr. Elšbergas, buvęs žinomas Kauno gydytojas dirba vienoj Brooklyno ligoninėje. Jo žmona yra buvusi gail. sesuo Kauno Karo ligoninėje.

— Cez. Surdokas su poetu Alf. Nyka-Niliūnu pora dienų viešėjo New Yorke, aplankydami savo pažįstamus ir bičiulius.

Renka giesmes

Kun. K. Senkus dabartinio laiku gyvena ir studijuoja Romoje, renka ir ruošia plėtespei studijai lietuviškas liaudies giesmes. Vasaros atostogų metu besilankydamas Vokietijoje metoli Oldenburg, Wrely, kun. Senkus užfiksavo apie 100 kančių giesmių. Liaudies giesmės sudaro labai įdomią ir mažai ištirtą mūsų tautosakos dalį.

Andriūšio „Sudiev, kvietkeli“ Amerikoje

Jau pasiekė JAV-bes pirmieji egzemplioriai Pulgio Andriūšio apysakos „Sudiev, kvietkeli“, kurią Australijos Lietuvis išleido Adelaidėje. Knyga 181 pusl., išleista 2,000 egzemplioriu, viršelis dail. V. Simankevičius.

Genocido paroda

Iš anapus geležinės uždangos kilusios tautos ruošia Sao Paulyje genocido parodą. Lietuvišką skyrių apsiėmė suorganizuoti Lietuvos konsulas A. Polišaitis. Paroda bus kiojama bei rodama visoje Brazilijoje.

Čelistas Saulius Denvery

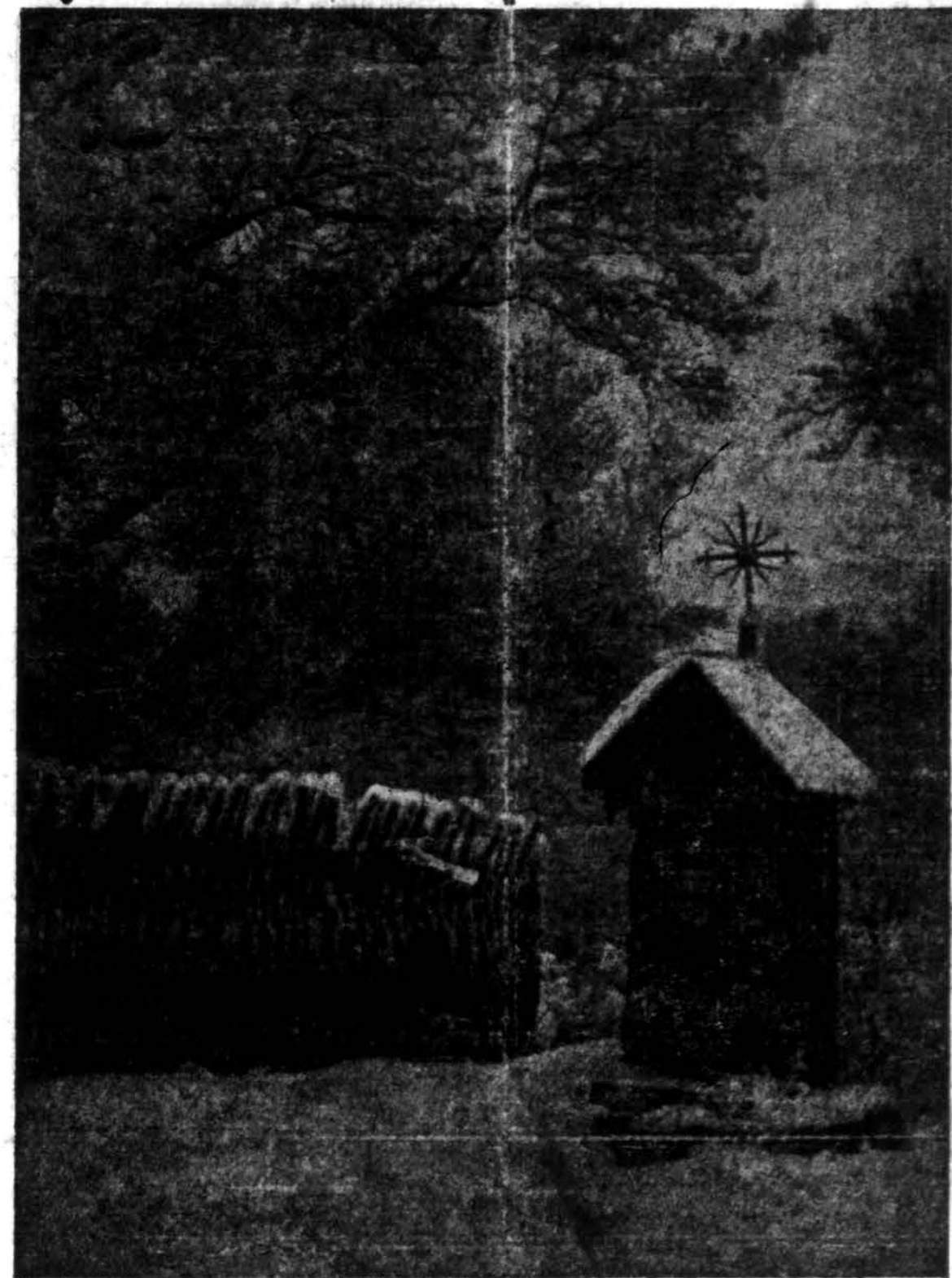
Čelistas Mykolas Saulius, buvęs Vilniaus Filharmonijos koncertmeisteris, persikėlė iš San Antonio, Texas, į naują darbovietę. M. Saulius dabar pasirašė sutartį kaip čelistas dideliam simfonijos orkestre Denver mieste. Colorado, vadinamoje Amerikos šveicarijoje, nepaprastai gražiose gamtos apylinkėse, kalnuose.

J. Gaidelio sonata

Kompozitorius Julius Gaidelis baigė rašyti sonatą emuikui su fortepionu. Partitūros rankraštis užima 33 puslapius gar smulkiu raštu rašytas. Kompozavimo laikas pažymėtas 1951 m. nuo birželio 6 iki spalio 1 d. Greičiau užbaigti sonatą kaip kad buvo numatyta, padėjo kompozitoriui sumažėjęs darbas fabrike.

Komp. J. Kačinsko mišios

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, gyvenantis Bostone, kur šv. Petro bažnyčioje eina chormeistris ir vargonininko pareigas, parašė naujas šv. Mišias. Tai didelis įnašas į mūsų bažnytinę liturginę muziką.

Žiema Lietuvoje

BALIO SRUOGOS KAZIMIERAS SAPIEGA

JONAS MATUSAS, Chicago, Ill.

Balys Sruoga. Kazimieras Sapiega, 4 veiksmy 9 paveikslų istoriška kronika. Leidykla „Terra“, metal nepažymėti, psl. 258+XII.

...Kad speiguose po stora miline

Neliatų plakus Lietuvos šir-
/d/s...

— — — — —
I Lietuvą žiemojančią einu.

— — — — —
Ką man širdin tėvynė alpdama

Golgotos kančiose priaimana
/vo...

— — — — —
Prasminga mintis kartais

prasiveržia pro šiaip bajorų lū-
pas (Raseiniuose):

— — — — —
O mum, laisviem bajoram, ne-

beliko
/mirt...

— — — — —
Kazimiero Sapiegos nusivylimas

augštesniaisiais ir augštesniaisiais ir augštesniaisiais ir augštesniaisiais

— — — — —
Tas pat su karaliaus Sobies-

kio sūnum Jokūbu. Veikale jam kiti vis ir išardo ve-

dybas, kas jį padaro filosofu, ir kai pesimistiniu. Iš tikrųjų, jis vėd Austrijos imperato-

riaus seserį, kurios karalienė motina (Marysenka) mirtinai nekentė.

— — — — —
Iš viso, istorinės temos ra-

šytojams labai pavojingos. Mat, reikėtų labai daug studi-

juoti: perskaityti kurie išsa-
mia dalyko monografią ir pa-

sikinti pačiuose šaltiniuose (kronikuose, laiškuose, atsimi-

nimuose). Mat, dailiajai litera-
tūrai svarbu ne tik stačmenos,

bet ir smulkmenos. Sakysime, „Kazimiere Sapiegoje“ daug

kur dainuojama ir geriamas vynas, Raseiniuose bajorai ap-

sižergė vyno statinė. Tuo tarpu, pagal pirmuosius šaltinius,

Lietuvoje buvo gaminama tik degtinė, midus ir alus. Vyno

iš užsienio išveždavo tik pa-
tytis augštesniais didikai. Vėl,

Rusijos caro giminės piršimas
i Lietuvos sostą pamatuojama

tuo, kad, girdi, bajorams jis
(Nukelta į 2 psl.)

— — — — —
Bajorų mirė Lietuva, ne mūsų...

bę prašydami biografinių duomenų apie žymiausius Lietuvos dailininkus, gyvus ir mirusius. Informacijos Akademijai reikalingos ryšium su jos nutarimu skirti kiekvienai nepriklausomai valstybei simboliską vietą Akademijoje, o taip pat ir kultūriniams santykiams su draugiškais valstybėmis pagrįvinti.

Trečiadieniais tik susitarus
4008 Archer Avenue
 Truputį į rytus nuo California
 Tel. YARDS 7-7772

DR. A. P. STULGA
 DANTISTAS
 2723 West 71st. St.
 Priėmimo laikas pagal susitarimą
 Telefonas GROvehill 6-6785

DR. ANTHONY WILLIAMS
 DANTISTAS
 (VILMIAS)
 6322 South Western Avenue
 Priėmimo laikas pagal sutarimą
 telefonu.

\$

Now
YOUR
SAVINGS
EARN

25% More
AT
DISTRICT
SAVINGS

Pradedant 1897 metais iki šiai die-
niui taupytojai District Savings b-vė
pelnę ir pelno didesnę uždarbį ant su-
taupų... nežiūrint sąskaitos balanso.

DARAB... nuo Liepos 1 d... mū-
sy dividendas tapo pakeltas net 25%
...Vadinasi, mūsų taupytojai šiandien
uždirba daugiau negu bile kada pir-
mąjau... Apart pelno, District Savings
teikia jums pinigus! atprausta ap-
sauga... ir draugiškiausia patarnavi-
ma.

District Savings
and Loan Association

3236 South Malsted St.

Our
Future
Home

DISTRICT
Savings

Joe, M. Masella, Secretary

DABAR JAU JIE ŽINO

Komp. Gaubas—liaudies dainų harmonizatoras

JUOZAS BOGA, Dorchester, Mass.

Kompozitorius Juozas Gaubas gimė 1879 m. birželio mėn. 8 d. Mickūnų km., Stačūnų vls., Šiaulių aps. Tėvas mokėsi vargoninkauti ir dainuoti gražiu tenoru, kas ir paskatino sūnų Juozą prie muzikos ir dainų. Motina, mirdama, paliko sūnų 6 metų amžiaus.

Studijos užsienyje

Mokėsi Maskvos filharmonijos konservatorijoje. Pradėjo mokytis sulaukęs 20 m. amžiaus — 1899 m. Mokėsi pas muziką Glier, muziką Konus, muziką Ivinskį ir muziką Kalinovą. Tai buvo visi žinomi Rusijos kompozitoriai. Konservatorijoje išbuvo 9 metus. Rusų sukilimo metu konservatorija buvo uždaryta. Konservatoriją baigė 1907 m. ir pradėjo tarnauti rusų operose ir operetėse — teatruose. Čia dirbo iki 1914 m. Vėliau buvo mobilizuotas ir kaip štabo kapitonas išdirbo iki revoliucijos.

Komp. J. Gaubas

Po rusų revoliucijos, bolševikai mobilizavo ir gavo dirbti muzikinį darbą Vladikaukaze, — buvo dveji metus direktoriumi ir konservatorijos mokytoju.

Grįžta į Lietuvą

1919 m. kompozitorius J. Gaubas grįžo į Lietuvą — į Šiaulius. Buvo pakviestas į Kauną ir paskirtas intendanto rūšies sandėlio skyriaus vedėju. Vėliau perėjo dirbti į švietimo ministeriją ir išvyko į Šiaulių muzikos mokytojo darbui gimnazijoje. Šiauliuose buvo ir šv. Petro bažnyčios vargonininku. 1927 metais šimkus pakvietė į Klaipėdos konservatoriją. Čia buvo konservatorijos administratoriumi ir mokytoju iki 1929 m. Konservatoriją uždarius, persikėlė mokytojauti į Telšių gimnaziją ir seminariją. 1934 m. persikėlė į Kauną. Dirbo Kūno Kultūros kursuose ir Šančių vidurinėje mokykloje, duodamas muzikos pamokas ir aiškindamas muzikos ritmiką. 1937 m. dirbo Klaipėdos Pedagoginio Instituto muzikos lektoriumi. 1939 m. kartu su Pedagoginio Instituto persikėlė į Vilnių. Vilniuje uždarius Pedagoginį Institutą, 1941 m. rudenį persikėlė į Vilniaus konservatorią ir dirbo iki išbėgimo iš Lietuvos. Konservatorijoje buvo vice-direktorius ir muzikos mokytojas.

Dar Lietuvoje būdamas paruošė ir išleido „Mažųjų Dainas“ — 60 dainų rinkinį pradžios mokykloms. Harmonizuotas dainas spausdino muzikos laikraščiuose ir „dainų dienose“ rinkiniuose.

Prarastas muzikinis turtas tremtyje

Rytprūsioje prie Gumbinės — Kreuzingene paskutinio karo metu buvo sunaikinti visi kompoz. J. Gaubos harmonizuotų dainų rinkiniai ir rankraščiai (siuntos nerado adresato karo metu).

Vokietijoje gyveno Dillingene ir Memingene ir paruošė

Nurašinėja liaudies dainų melodijas

I JAV atvyko 1950 m. rugsėjo mėn. 7 dieną, į So. Bostoną pas savo podukrą p. Barmienę. Dabar paprastomis dienomis vargonininkauja Lenkų Aušros Vartų bažnyčioje. Atvykęs tuojau pradėjo užsiimti privatiom piano pamokom. Šiuo metu turi 12 mokinių ir į savaitę duoda jiems 24 pamokas.

Paskutiniu laiku kompozitorius J. Gaubas, pasinaudodamas mano įrengtu rinkiniu, nurašinėja liaudies dainų melodijas ir ruošia chorams ir solo harmonizuotų liaudies dainų rinkinį.

Žodiš apie dainas ir muziką
— Kokia Tamstos nuomonė apie muziką ir dainas Amerikoje?

— Per mažai meniškumo, choruose repertuaras nenaujas, dažnai primityvus. Reikėtų daugiau susipažinti su Lietuvos muzikos literatūra.

Apie lietuvių radijo vokalines taip išsireiškė:

— Reikėtų duoti geresnės muzikos, negu duodamos polkos ir polkos.

Iš tremtinių chorų ir solistų muzikinių pasirodymų kompozitorius J. Gaubas norėtų, kad nesitenkintų vien operos aridžiomis, bet užkliudytų ir kitas vokalines muzikos sritis.

Lietuviškoji visuomenė turėtų suprasti kompoz. J. Gaubas pastangas ir turėtų stengtis jam padėti išleisti ruošiamą harmonizuotų liaudies dainų rinkinį.

Naujas K. Zoromskio kūrinys

Dail. Zoromskis šiuo metu restauruoja įvairius senus paveikslus, atbaigia savo paties peizažus, kurių eskizus yra padaręs Kolumbijoje, Ispanijoje. Yra sudaręs Golgotos ciklo eskizus, pradėdamas naują bandmės — Dalios įrašymą (iš gudu); 2) „Ai nekiskie tikros tėveli šone kelio berželio“ (iš gudu); 3) „Oi sūneli, oi vaikeli, ko navitai ažuolėlin“ (iš gudu); 4) „Siuntė anva jauną marte“ (eriečiausiai iri iš gudu, bet ja žino dar rusai, ukrainiečiai, šilietijos lenkai ir vokiečiai). Dainoms 6) „Nė kur dūšei dėtis“ ir 7) „Ei dūšia raudodama“ — elvišku atitinkmenų dar nesudarau, tačiau jos vos po vieną karta mūsųose tužrašytos, pirmoji Rodūnės, o antroji Adutiškio apyl., tad abi pačioj pagūdė: užtat tikiu, kad vieną dieną ir joms rasime gudiškus atitinkmenis.

Iš latvių yra paskolinta ir, kaip iš viso ko atrodo, Rėzos dar nuo savęs „pagražinta“ daina „Mėnuo Saulužę vedė“.

Kai kuriose tautos Marijos vardu krikštijami ir berniukai. Dabartinis popiežius pakrikštytas šiais vardais: Eugenijus, Marija, Juozapas, Jonas.

Italijos piešėjas Egidio Boschi bando nupiešti popiežiaus Pijaus XII paveikslą ant adatos. Tam jis vartoja žmogaus plauką, pritaistytą prie deguko galo.

Bavarijoj, mieste Altoetting yra didžiausia rožančių kolekcija. Ten yra 1,119 rūšių rožančių.

11-toji lakūnų divizija stebi atominės bombos sprogimą šiaurės vakaruose nuo Las Vegas, Nev. (INS)

SAVAS IR PASKOLINTAS LOBIS

Apie mūsų mitologines dainas pasiskaičius

JONAS BALYS, Bloomington, Ind.

Neseniai skaičiau „Drauge“ straipsnį, kuriame buvo įdėta ir visa eilė mitologinių dainų (spalio 24 d. nr-y). Gražina Krivickienė išvertė jas pranciškiškai ir gal kada namatysime atspausdintas kokiame naujame prof. R. Schmittleino veikalme. Visa tai labai gražu. Pačios dainos irgi idomos, tik su ju aiškinimais reikia atsargiai elgtis. Mūsų tautosakos mokslas jau išgyveno savo vaikystės dienas ir atėjo laikas ir viską žiūrėti ramiai ir tiriančiai. Turime pagaliau viską išaiškinti ir žinoti, kaipgi ten ištikruju yra. Tiesa turi būti brangesnė už viską, net už meilės pačioms mūsų dainoms. Dalykas yra toks, kad mitologinių dainų lietuvių nuostabai mažai turti ir didžioji jų dalis yra paskolintos iš kaimynų. Šiandien jau daug kas yra paaiškėję. Susidaro maždaug toks vaizdas.

Skolintas lobis

Šitos dainos, paminėtos aname straipsnyje, tikrai yra mūsų pasiskolintos iš slavų: 1) „Ein motulė ūkaudama, Laimės — Dalios įrašymą“ (iš gudu); 2) „Ai nekiskie tikros tėveli šone kelio berželio“ (iš gudu); 3) „Oi sūneli, oi vaikeli, ko navitai ažuolėlin“ (iš gudu); 4) „Siuntė anva jauną marte“ (eriečiausiai iri iš gudu, bet ja žino dar rusai, ukrainiečiai, šilietijos lenkai ir vokiečiai). Dainoms 6) „Nė kur dūšei dėtis“ ir 7) „Ei dūšia raudodama“ — elvišku atitinkmenų dar nesudarau, tačiau jos vos po vieną karta mūsųose tužrašytos, pirmoji Rodūnės, o antroji Adutiškio apyl., tad abi pačioj pagūdė: užtat tikiu, kad vieną dieną ir joms rasime gudiškus atitinkmenis.

Iš latvių yra paskolinta ir, kaip iš viso ko atrodo, Rėzos dar nuo savęs „pagražinta“ daina „Mėnuo Saulužę vedė“.

Lietuviška knyga — liuksusinė prekė Anglijoje

A. GURECKAS,

Mūsų bendradarbis Anglijoje

Nekurstoma ugnis užgasta, ir su tautine prigimtimi, nepuopli nepapildomas ežeras išsėlėjama galvinančių raštų, garuoja, lietaus nepalaistoma. Knyga yra ta versmė, papildoma išdžiūsta ir neduoda vaisiaus. Taip atsitinka ir su žmogaus dvasia, nemaitinama išminties kūryba, taip atsitinka

Iš kur Rėzos rinkiny atširod daina „Žemynėle žiedekėlė, lieka visiškai paslaptis. Iki šiol tepasisekė surasti tik maldelės, mininčios žemynėle. Dėl tės dainos prof. M. Biržiška rašė: „Iš viso Rėzos medžiagoje ji nėra pažymėta. Jokių tos dainos atmainų nežinome.“ Atsiminkime, kad Rėza dar buvo ir poetas.

Lietuviškas lobis

Lietuviškos kilmės esu linkęs laikyti tik šias dainas, paminėtas tame straipsnyje: 1) „Oi teka Vakarinė žvaigždėlė“, 2) „Ketino Laima alaus darviti“ ir 3) „Perkūne dievaiti, nemušk žemaiti“ (beje, tai ne daina, o maldelė) Yra dar kelios neišaiškios kilmės dainos. Panašiu dainu i mūsų „Saulė močiutė krauteli krovė“ turi dar ir rusai, ir čeremisai, tačiau yra pagrindo manyti, kad šiuo atveju ne mes iš jų, bet jie iš mūsų bus pasiskolinę, nes lietuviška versija yra daug pilnesnė ir tobulesnė, lietuviuose ši daina labai paplitusi (48 spausdinti variantai!), o anons tautos labai reta. Tie patys čeremisai turi dainą, panašią i mūsų „Eina siratėlis viešoju keleliu... ar nebūtum, lelijėle, man už motinėle?“ (Turime 12 spausdintų jos variantų). Dar neišku, kas iš ko ją pasiėmė. Gudai turi panašią dainą, kaip mūsų — „Griaušk griaustinėli, mušk Perkūnėli, užmušk pikta vydušia raudodama“ — elvišku atitinkmenų dar nesudarau, tačiau jos vos po vieną karta mūsųose tužrašytos, pirmoji Rodūnės, o antroji Adutiškio apyl., tad abi pačioj pagūdė: užtat tikiu, kad vieną dieną ir joms rasime gudiškus atitinkmenis.

Tai šitaip tie reikalai man atrodo šiandien, kaip rytoj bus — nežinau, visokie netikėti radimai tautosakininkui yra kasdienis dalykas. Kaip matome, mūsų santykiai su kaimynais ir dainų srityje yra labai susipynę, tad ir čia reikalingas didelis atsargumas, rimtos studijos.

Toliau, Anglijoje yra nežinoma, kokių knygų iš viso esama. Vadinasi, trūksta reklamos. Reikia, kad kiekviena leidykla visuose kraštuose turėtų savo astovus, kurie ne tik tarpininkautų knygų įsigijimui, bet jį ir bent retkarčiais paskelbtų vietinėje spaudoje. Gyvenimas yra pilnas paradoksų. Mums žinoma UNRRA, (Nukelta į 4 pusl.)

bet... argi mes esame kalti. Tiesa, pasirodė kelios knygos, bet jose daugumoje tėra tik lietuviškas žodis, o ne dvasia. Tremties lietuviui reikia Maironių, Brazdžionių, Krėvių ir pan., bet ne Steinbeckų, ir kitų svetimačių autorių. Tiesa, vertimai nėra smerktinas dalykas, bet jie tremtiniui reikalingi, kaip antraeilė priemonė, akiračiui praplėsti, o ne tautinei samonei ugdyti.

Tad, konkrečiai kalbant, lietuvišką knygą į Angliją tenka importuoti iš svetur. Bet ir ten jos neperdaugiausia. O, be to, ir importo sąlygos daugeliui yra neįkandamos — jos yra perbrangios. Štai keletas pavyzdžių, iš kurių matyti, ar Anglijos lietuviui yra įmanoma nusipirkti lietuvišką knygą: 1) „Altorių Sešėly“ Amerikoje kainuoja 4 dol., arba apie 3 darbo valandas, o Anglijoje — 30 šilingų, arba 10 darbo valandų, 2) Lietuvių Kalbos Vaidos — 4 dol. 50 ct. arba 31 d. val., arba 27 šil., 12 d. v., 3) Šanokos Lietuvių Istorija — 7.50 dol., 5 v. 40 m. arba 50 šil., 14 val. 40 min., Lallo Žodynas — 12 dol., 9 val., arba 4 svarai 5 šil., 28 val. 20 min., 5) Dienraštis Draugas — 7 dol., 5 val. 15 min., arba 3 svarai 12 šil., 24 val., 6) Savaitraštis Tremtis — 6 dol., 4 val. 20 min., arba 3 sv., 30 val., ir t. t. ir t. t. (Palyginimo pagrindu imta uždarbio vidurkis — 1,35 dol. per valandą Amerikoje ir 3 šil. per valandą Anglijoje. Apskaičiavimo tikslumo minutė i minute ir centas i centą nesilaikytai).

Turint galvoje, kad tokia kainų disproporcija yra ir tarp visų kitų prekių, perkamų Amerikoje ir Anglijoje, yra lengva įsivaizduoti, kodėl Anglijos lietuvių knygų lentynos apaugo dulkėmis, kodėl vaikams pirmuoju laikraščiu tapo kvaili anglų comic'ai ir kodėl lietuviška Tremties Mokykla yra be vadovėlio. Tai yra taip pat vienu iš motyvų, kodėl šio krašto lietuvis yra gerokai atpratęs nuo knygų skaitymo. O kadangi Anglijoje visais laikais taip yra buvę, tad nereikia stebėtis, kad ne vienas čionykštis senasis lietuvis, o ypač jo vaikas, seniai ištrynė savo vardą iš lietuviškų sąrašų.

Tai Anglijoje gėsta lietuviška ugnis. Bet tai vien tik konstatuoti ir dėl to tik paaišmanuoti neužtenka. Reikia jį išeities. Reikia imtis konkrečių žygių nepagėdijamą procesą pašalinti. Nesvarbu, kur jis bevyktų — Anglijoje, Amerikoje, ar Australijoje — visur lietuvis yra brangus. Pirmoji eilė šiuo reikalu Anglijos lietuviui i pagalbą turėtų ateiti lietuviškos spaudos leidyklos. Jos turėtų nupiginti savo leidinius labiau pasiturinčių tautiečių, gyvenančių kituose kraštuose, sąskaiton. Tai turėtų būti padaryta skubiai, kol lietuviška dvasia dar nėra galutinai atrofavusi. Priešingu atveju, kam bus iš to naudos?

Toliau, Anglijoje yra nežinoma, kokių knygų iš viso esama. Vadinasi, trūksta reklamos. Reikia, kad kiekviena leidykla visuose kraštuose turėtų savo astovus, kurie ne tik tarpininkautų knygų įsigijimui, bet jį ir bent retkarčiais paskelbtų vietinėje spaudoje. Gyvenimas yra pilnas paradoksų. Mums žinoma UNRRA, (Nukelta į 4 pusl.)

Ar jums yra reikalinga pagalba?
Ar ieškote specialios palaimos?

Leiskite SV. PANELEI ir Didžiajam Šventajam Antanui maldauti už jus!

Melskitės su pasitikėjimu prie švent. Panelės Marijos, visų malonių dalintojos, ir prie Šv. Antano iš Paduos, Stebuklų darytojo.

Paprastai siunčiamas vanduo iš Liurdo ir relikvijos iš Šv. Antano karsto. Nesvarbu, kokia yra jūsų bėda arba noras, prisidėkite prie Novenos maldų ir giedotinių Šv. Mišių, aukojamų per visus metus prie Šv. Panelės Groto Liurde ir prie Šv. Antano šventovės. Jie tikrai prašys už jus ir už jūsų mylimuosius, kad jų norai išpildytų.

Tik Danguje mes sužinosime tuos gerus darbus, gautus per Šv. Panelės ir gerojo Šv. Antano maldas, nes ten nėra geriems darbams ir meilėi dėl mūsų apribojimo. Mes tik privalome prašyti su pasitikėjimu ir pasiaukojimu.

Kiekvieną antradienį (Šv. Antano Dieną) giedotos Šv. Mišios ir Novenos maldos yra kalbamos žymaus stebuklų darytojo garbei. Taip pat kiekvieną šeštadienį nuolatine NOVENA giedotų Šv. Mišių yra laikoma prie Šv. Panelės Groto jūsų intencija. Prisidėkite ir jūs prie mūsų šiose maldose namie arba jūsų bažnyčioje. Galite pradėti bet kuriuo laiku: vartokite žemiau paduodamą formą dėl jūsų intencijų.

Aš noriu prisidėti prie Novenos maldų ir giedotų Šv. Mišių. Aš dedu savo intencijas ir prašymus prie ☐ Šv. Panelės ir/arba ☐ Šv. Antano.

☐ Už taiką ☐ Už atsivertimą ☐ Vietą gyvenyti

☐ Prašant sveikatos ☐ Darbo reikalu ☐ Skaitybei

☐ Laimės ☐ Finansinės pagalbos ☐ Padėjimams

☐ Prašau prisijusti stebuklingo vandens iš Liurdo

☐ Prašau prisijusti relikvijų nuo Šv. Antano karsto

Speciali intencija: _____ Aukoją \$ _____

Vardas: _____ Adresas: _____

Siųskite šiuo adresu: Franciscan Fathers, Box 66—31st St. St. Detroit 10, Mich.

Siųskite šiuo adresu: Franciscan Fathers, Box 66—31st St. St. Detroit 10, Mich.

GERB. TAUTIETI,

Norėdamas suteikti kiekvienam galimybę savo geradarių atžymėti tam tikru dokumentu, o ypač tiems, kurie gyvena mažose kolonijose, kur nėra rengiami bendri padėkos vakarai, atspausdinu meniškus padėkos laiškus (Diplomus). Diplomus meniška parengė grafikas J. Steponavičius, įrašę suredavo rašytojas S. Santvartas. Diplomas yra labai gražūs, tekstas atspausdintas 6 spalvomis pergamentinime popieriuje, viršelis 3 spalvų odos imitacijos, peršitas spalvota juoste su pergamentiniu apvalkalu. Diplomo kaina su persiuntimu \$2. — perkant iš karto 3 diplomus — kaina 3-ju \$6. —

Pagėdaujantiems prašau ir geradarių pavardes, arba yra paliekama vieta geradarių pavardė įrašyti Tamsta! pavardė.

Daugelis savo geradarių jau atžymėjo tokius diplomus. Iš geradarių pusės buvo didelis pasitenkinimas, kad jie turi tam tikrą dokumentą, kuris atžymi jo pagalbą savo tautiečių.

Todėl ir Tamsta! siūlau savo geradariams įteikti tuos pažymėjimus. Gavęs iš Tamstos mano nurodytą sumą pinigų bei kitus pagėdavimus, tuojau diplomą persiųsiu Tamsta! pasirašymui ir įteikimui savo geradariui. Laukiu Tamstos malonaus užsakymo.

Su pagarba, J. KAPOČIUS

597 E. 7th St., So. Boston 27, Mass.

SUDETI ISTEKLIAI SUVERŠ \$100.000.000.00

KVIEČIAME JUS BENDRAUTI PAS DROVERS BANKS

- Taupymo Skaikatos
- Truist Patarnavimas
- Čekių Skaikatos
- Installment Paskolos
- Real Estate Paskolos
- Prekybinės Paskolos
- Safe Deposit Dėžės

JOSU PASITERIAVIMAS GAUS GREITOS PRIEŽIROS

MES KALBAME LIETUVISKAI

THE DROVERS BANK

47th Street ir Ashland Avenue - Chicago

Tel.: Yards 7-7000

Narai, Federal Deposit Insurance Corporation

LIKVIDACINIS ĮSPARDAVIMAS

rinktinių RYTINIŲ (oriental) KILIMŲ

TIKTAI RIBOTĄ LAIKĄ

Visas prekes mirusio **IKAINUOTA ĮSPARDUOTI**

G. ISKENDERIAN

7524 SHERIDAN Rd. 1/2 bloko į pietus nuo Howard St.

Per paskutinius 30 metų Mr. ISKENDERIAN buvo pripažintas kaip esąs prekybininkas tikrai geriausių ir rinktiniausių Orientališkių kilimų. Rogers Parko ir šiaurės priemiesčio gyventojams.

Kad išpildytų visus pasižadėjimus, buvo būtina neatsisveigiant išlaikyti ir parduoti kiekvieną kilimą, kad sukeltų reikalingą sumą pinigų.

Šis ĮSPARDAVIMAS duoda jums progą tik vieną kartą gyvenime įsigyti IŠKIRTINUS KILIMUS (ISKENDERIAN KOKYBES) už smarkiai sumažintas kainas.

Išpardavimas yra tvarkomas Mr. Iskenderian'o gimnazijoje John Bogosian, įgalioto turto paskirstymo administratoriaus

PUIKŲ ORIENTALISKIŲ KILIMAI

- KERMANS • KASHAMS • SAROUKS • BJARS
- KAZVINS • HAMADANS • HARIZS

MAŽI KILIMAI — KORIDORIŲ TAKAMS

Mažai kilimų ir pavieni. Saltonams ir valgomiesiems kamb. Dydžiai 2x3, 6x9, 8x5 ir kiti. Kilimai — dydžių iki 20x12 ir kt. didelių išmatavimų.

Atsineškite šį skelbimą didesniau sutuopymui

G. ISKENDERIAN

7524 SHERIDAN ROAD ROGERS PARK 4-2026

KRAUTUVĖ ATIDARA nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. kasdien. Sekmadienais pagal susitarimą

Pastabos apie tris knygas

VINCAS MACONAS, Philadelphia, Pa.

Siemet mūsų knygų rinkoje pasirodė Marko Twaino "Princas ir elgetos" vertimas. Neteko matyti pačios knygos, tik atsielipimą apie ją "Naujienu" liepos m. 23 dienos numerį, kur piktinamasi bloga vertimo kalba ir pateikiami keli jos pavyzdžiai. Tikrai, tiesiog keista šių dienų knygoje rasti, pvz., tokius archaiskus žodžius, kaip "ypata".

Iš recenzento pateiktųjų vertimo kalbos pavyzdžių atrodo, kad toji knyga tėra perspausdintas senas J. Trečioko vertimas, dar pačioje mūsų nepriklausomybės pradžioje "Kultūros" bendrovės išleistas (metai nenurodyti). Sunku manyti, kad dabartiniai leidėjai nebus pastebėję tokių akivaizdžių vertimo kalbos blogybių. Matyti, kad mechaniškas perspausdinimo būdas neleidžia taisyti senojo teksto. Bet tuo atveju būtina reikėjo atsisakyti to veikalų ir pasijieškoti kito, krio kalba būtų buvusi gera. O tokių juk turime.

Pečkauskaitės sename dvare
Kalbant apie senųjų knygų leidimą, kyla ir jų redagavimo klausimas. Tai svarbu netgi ir neabejotinai gerų knygų perspausdinimo atveju. Štai taip pat siemet Kanadoje buvo išleista Marijos Pečkauskaitės — Šatrijos Raganos apysaka "Sename dvare". Perspausdintas geras "Sakalo" leidinys. Rodos, nieko čia nebegalėtum prikišti. O vis dėlto, būtų buvę labai pageidautina pridėti kad ir neilgą įvadą apie autorę ir jos apysaką. Tai būtų svarbu ypač jaunajai skaitytojai kartai, kuri dėl tinkamų lietuviškų mokyklų stokos vis mažiau bebū susipažinusi su mūsų senaisiais rašytojais. Pagaliau ir patsi apysakoje vaizduojamas dvaro gyvenimas yra toks svetimas dabarties laikams, kad irgi yra reikalingas paaiškinimų. Žinoma, tai tik pageidavimas, betgi jau būtina reikėjo lietuviškai išversti išnase ar knygos gale tuos gausius lenkiškus posakius senojo dvaro žmonių lūpose, kuriais autorė norėjo paryškinti

Lietuviška knyga . . .

(Atkelta iš 3 pusl.)

IRO, Balfas ir visokios kitokios materialinės šalpos organizacijos, o nėra organizacijos, kuri rūpinasi žmonėmis, patekusiais į dvasinį skurdą. Ar, tat, nebūtų pravartu ir šią kryptimi ką nors pakombinuoti?

SVEDISKAS MASAZAS GARU VONIOS

DĖL SVEIKATOS IR SVORIO NUMETIMO LAIRI GERAI DĖL REUMATIZMO IR ARTHROITIS SURAMINA NERVŲ ĮTĘPIMĄ PUKTIS POLISIS

AVENUE BEAUTY SHOP

EVERGREEN PARK 6694 9818 S. WESTERN AVE.

ALLIED Sutaupo Jums \$ \$ \$

Nauji Du Pont DIRBTINIAI DANTYS Dėl senesnių i 24 val.

Padaromi i 1 dieną

Garantuoti vieniems metams

Paprasiai \$100 DABAR TIKTAI \$30

Virsūniai, žemutiniai ir Atskiri

Naujas mokslinis išradimas pakeičia senus, nestiprius ir sutrūkstamus dirbtinius dantis su natūraliais, gražiais Rose Du Pont plastikais dirbtiniais dantimis.

Didesni Pataisymai Nuo 1 iki 3 Valandų

Mes pataisome dantis kurie yra sulūžę, sutrūkę, arba perskilę! Mes pataisome dirbtinius dantis!

Atėkite šiandien — nėra pareigos — nereikia užsakyimo

Allied Dental Reliner Co.

32 N. State Street ant kampo State ir Washington Financial 6-4348

Angliška lietuvių literatūros antologija

Šią vasarą buvo išleista ir angliška lietuvių literatūros antologijėlė "The first Marian reader". Joje randame 2 mūsų pasakus ir 8 rašytojus: A. Vaičiulaitį, P. Orintaite, Vaidilutę (tik netiksliai rašoma: Vaidilutė; be to, jos ir tikrojo pavardės įsibrovė korektūros klaida: Mrs. Puda, o turėtų būti — Puida), V. Krėvę, J. Bilūną, Vaižgantą (kitų rašytojų vardus paliekant nepakeistus lietuviškus, Tumas - Vaižgantas kažkodėl pavadinamas Joseph. Turėtų būti tik Juozas, panašiai kaip ne John, o Johann yra Goethe ir Jean — Rousseau), N. Mazaitę ir S. Zbarską. Mūsų literatūros vertimų į didžiulias kalbas reikalas yra toks aiškus, kad netenka plačiau apie tai beraišyti. Reikia tik pasidžiaugti ta, kad ir nedidele knygele, juoba kad žadama išleisti ir kita (o gal dar ir daugiau).

Kadangi antologijėlė skiriama lietuvių literatūros nepažįstamam skaitytojui, knygelės gale pateikiama ir kiek žinių apie dedamuosius autorius. Deja, pasitenkinama vienu kitu biografiniu bruožu, neduodant ryškesnių, kad ir trumpų, jų kūrybos apibūdinimų. Netgi nepažįstama, kad jų tarpe yra du iš pačių žymiausių mūsų rašytojų, kurių veikalai kiekvienam lietuvišką mokyklą lankiusiam yra gerai žinomi ir brangūs. Tai Vaižgantas ir Krėvė. Žinoma, 7-8 eilutėse (dėl tų autorių svarbos jiems reikėjo daugiau ir vietos skirti) daug ko nepasakysi. Vis dėlto, būtina buvo išskirti jų didelę reikšmę mūsų literatūrai ir kultūrai. Nieko net neužsiminta, kad Vaižgantas tai vienas iš pačių uoliųjų kovotojų dėl uždraustosios lietuvių spaudos, tą gadyne vėliau mūsų literatūroje įamžinęs savo "Pragieduliais". Visa jo literatūrinė kūryba apibūdinta pernelg jau blankiai, netgi ir visai netiksliai: "he has written many books of short stories, folktales, and anecdotes". Gyvesnei Vaižganto charakteristikai būtų tikė priminti, kad tai buvo savo laiku gal pats populiariausias žmogus Lietuvoje; taip pat kad buvo labai aktyvus

publicistas, bendradarbiavęs be maž visuose svarbesniuose Lietuvos laikraščiuose bei žurnaluose, o dėl jautraus reagavimo į visus opiuosius Lietuvos reikalus sąmojingai pavadintas lietuvių visuomenės nuotaikos barometru. Nereikėjo praleisti ir to fakto, kad Vaižgantas buvo dėstęs lietuvių literatūrą universitete.

Negeriau yra ir su Krėvės apibūdinimu... Pasakyta, kad prieš pirmąjį karą jis mokytojavo Rusijoje, o nutylėta kad nuo pat mūsų universiteto įsteigimo pradžios jis buvo jo profesorius, ilgą laiką ir fakulteto dekanas. Juk tai žymiai svarbiau tiek paties Krėvės biografijai, tiek jo reikšmės Lietuvai apibūdinimui. Nepagailėta taip tautai skirtos vietos šiaip jau visai nereikšmingai smulkmenai, kad Krėvė ėjo (juk tik trumpą laiką) Lietuvos konsulo Azerbeidžanui (tik ne Persijoje, o Baku mieste) pareigas, o visas nepriklausomos Lietuvos laikotarpis Krėvės biografijoje kažkodėl persoktas ir iš karto nurodoma, kad dabar jis dėsto (iš to neaišku, kad jis bent dabar yra universiteto profesorius) Pennsylvanijos universitete. Ir taip mūsų literatūros nepažįstas skaitytojas gaus labai kreivą vaizdą apie Krėvę, kad tai būvęs Rusijos mokytojas, na dar ir Lietuvos diplomatas dabar apsigyvenęs Amerikoje. Panašiu būdu, pvz., Basanavičių galima būtų apibūdinti kaip Bulgarijos gydytoją, į senatvę grįžusį Lietuvon ir čia pasimirusį. Juk Basanavičius net ilgiau, kaip Krėvė Rusijoje, gyveno Bulgarijoje, ten aktyviai dalyvaudamas ir visuomenės gyvenime.

Svarbiausia betgi tai, kad literatūros antologijoje turėjo būti pabrėžta toji pirmieji Krėvės reikšmė mūsų literatūrai. Tai, juk, net ir kiekviename mūsų literatūros vadovėlyje galima rasti. Na, kad ir iš čia pat Amerikoje 1942 m. A. Vaičiulaitis angliškai išleisto gražaus lietuvių literatūros konspekto (Outline history of the Lithuanian literature) galima buvo paimti keletą ryškių sakinių. Krėvė esąs "one of the ablest of all writers"; jo "Skirgaila" — "can rightfully take its place beside the world's greatest dramas with its interweaving of psychological, national, and religious conflicts"; "Dangaus ir žemės sūnų" kad ir negausios tada dar, tėsapausdintos, ištra-

Užsakykite baldus tiesiai iš lietuvių dirbtuvės

Pas mus galite nusipirkti įvairių rūšių baldus, namų reikmenis: baldų, šilumų, namų reikmenis: salono setus, miegamųjų setus ir kitus baldus.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

Sav. JUOZAS KAZIKAITIS 4140 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-3516

Prieš išsigydami baldus patikrinkite pas mus, gal jums bus ekonomiščiau užsakyti tiesiai iš mūsų dirbtuvės. Jei pageidaujate, galėsime duoti ir kreditą.

TAUPYKITE

KUR pasidaryti turite išmokamas aukštas dividendus.

KUR pinigai būna ir yra tikimasi pagal pareikštą.

De, paskole gėrėnė silyginti, perkant arba statant namą, visada pasimarkykite su mumis. Mūsų turtais yra virš septinto milijono dolerių — \$7,000,000.00.

kos — "are enough to establish the author as a great creative genius".

Būtų labai pageidautina, kad tolimesnės antologijos knygelė-

se autoriai būtų rūpestingiau apibūdinami, o čia suminėtyjų apibūdinimai eventualiai naujai patikslinti.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

Savings & LOAN ASSN

CALUMET HIGHLAND

NEW 4-5-6 BRICK HOMES

PRICED FROM

\$12,500 - \$15,750

These Homes include Lennox Automatic Heat, Crackproof Canvas Walls, the latest in Planned Kitchen by Youngstown, Bath Tiled; Large Lot with Provision for Side Drive; F. H. A. Financed Thru Metropolitan Life Ins. Co.

DOWN PAYMENT

\$2,200 to \$4,900

THESE HOMES ARE BUILT BY

CRANE & MORELAND

ONE OF CHICAGO'S OLDEST BUILDERS

I. C. transportation to Burr Oak St. at 127th St.

SAFEBUS BUS TO OUR DOOR

12547 S. Throop Street

SOTUS ALKANAM PADEK!

Per AID OVERSEAS, Inc.

3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. DA. 6-3859

Aid Overseas Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida. Pristatoma laike 15-20 dienų.

Siuntinys Nr. 1 — \$6.70
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 oz.) kenuoto bekonio
1 dėžutė (400 gr.) margarino

Siuntinys Nr. 3 — \$6.20
1 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus \$2.60
B. 20 sv. cukraus \$4.70

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. balt. kviet. miltų \$2.50
B. 20 sv. balt. kviet. miltų \$3.90

Siuntinys Nr. 10 — \$6.50
2 sv. rūkytų lašinių
1 sv. degtinos kavos
2 sv. margarino
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. degtinos kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$5.70
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus

1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
1 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degtinos kavos
2 sv. kakavos
1 sv. šokolado
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 24 — \$11.50
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. šokolado
2 sv. marmelado
2 sv. surio 40% riebumo
1 sv. degtinos kavos
2 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 25
E. 9 sv. gryn. kiaulinių taukų — \$5.25
C. 15 sv. gryn. kiaulinių taukų — \$8.00

Siuntinys Nr. 93 — \$8.50
5 sv. kiaulinių taukų
1 sv. degtinos kavos
2 sv. šokolado
2 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 94
B. 8 sv. balt. kviet. miltų — \$5.00
1 sv. margarino — \$3.70

VISI NEMOKAMAI

• Nemokamas mokymas orkestre
• Nemokamas orkestras
• Nemokamas muzikantų
"I. Q. test"
Instrumental vartojami nemokamai per šį periodą. Jei jūsų vaikas turi talentą laimėti pamokas. Jei jūsų vaikas neturi talento nealkokite pinigų pamokoms.
PILNAS STABAS INSTRUKTORIŲ
Skamb. mums šiandien. Jokių pareigojimų.
SIGURNIAK ACADEMY OF MUSIC
9622 S. COMMERCIAL AVE. — ES. 5-3681 — L.A. 1-8432

GET TWICE THE HEAT! SAVE HALF THE OIL —

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
OIL or GAS HEATERS

Does a better job of heating than any stove or earth!

Tropical Floor Heat
GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

MONEY BACK GUARANTEE
"If your Siegler Oil or Gas Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floor than ANY comparable size heater regardless of make or price, you get your money back."

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

ATSTOVYBĖ 97 AMERIKOS IŠDIRBYSCIŲ

JOŠ. F. BUDRIK, INC.

3241 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois

Tel. CALumet 5-7237

KPAUTUVES VALANDOS: nuo 9 val. ryto iki 9 valandos vakaro pirmadieniais ir ketvirtadieniais; antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais iki 6 valandos vakaro. Sekmadieniais (nedėlionomis) uždaryta.

Budriko radio programa leidžiama sekmadienio vakarais 5:30 P. M. Chicago laiku iš WCFL, 1000 kilocycles Radio Station.

TAUPYKIT REGULIARIAI,
KAD TURETUMET PELNO...

TAUPYKIT PAS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

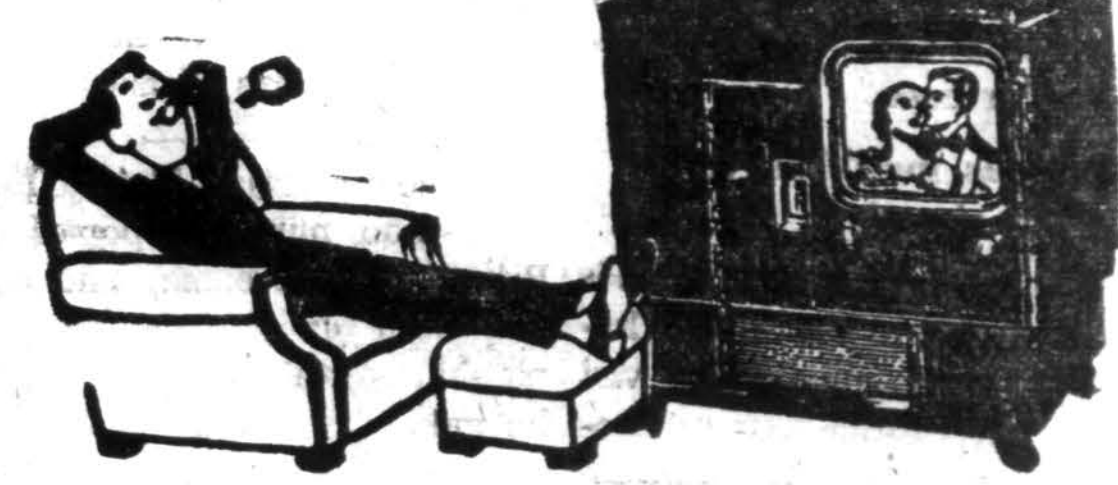
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidurdienio.

VISKO UZTEKINAI — TUOJAU PRISTATOM

Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilmis, radio, televizijos setus, vaikų mašinų baldus, žemus kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelių pasirinkimų.

GAMINAME BALDUS IR PAGAL UŽSAKYMĄ

ROOSEVELT FURNITURE CO., Inc.

LIETUVIŲ KRAUTUVE

2310 WEST ROOSEVELT RD. SEEley 3-4711

Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30

Sėkmadieniais nuo 11 val. ryto iki 4:30 po pietų

PAS DAILININKĄ KASIULĮ

J. MASIULIS, Prancūzija

Kasiulis yra pirmas lietuvis dailininkas, kuriam pavyko prasiimti — iškilti šiais sunkiais laikais Paryžiuje — mieste, kuriame ko ne ko, bet jau menininkų, tai jau tikrai netrūksta, mieste — kuris savo mokyklomis, muzėjais, nuolatinėmis meno parodomis ir pastoviu susibūrimu didžiausiu meno garsenybių yra tikrai pasaulio meno centras.

Užėjau pas dailininką pažinti vietą jo darbų.

Vakarinėje miesto dalyje 54, brd. Flandrin — aristokratiškai namai. Tenka lipti į pačią pastogę. Čia, po Paryžiaus dangumi ir beveik Eifelio bokšto pavėsyje, gyvena ir kurti Vytautas Kasiulis. Ką ir besakytų — dailininko aplinkuma tikrai visuo 100% dailininkiška — visos sienos nukabinėtos spalvingais paveiksais ir net spintos ir tos padengtos grafišiomis figūromis nenuilstančio dailininko teptuko.

Dailininkas gyvena su žmona, gimimo Dzietoveckaitė, labai simpatinga dūke, ir augina gražų, 7 metų, melyną, geltonplaukį, nusidavusį į tėvą, sūnelį — Vytautą.

Dailininko šeimos sūnus

Mažai kam žinoma, kad dailininkas kilęs iš menininkų šeimos — jo tėvas buvo žinomas lietuvis tapytojas ir skulptorius, baigęs Krokuvos Meno Akademiją, studijavęs kartu su dail. Zmuidzinaičiumi Varšuvoje ir mokęs skulptūros Aleksandraičių, Menčinską ir kitus menininkus. Tėvas Kasiulis, deja, mirė jaunas, vos sulaukęs 45 metų. Savo apylinkėje buvo žinomas, kaip Marijampolės, Simono, Kriokialauko, Metelių, Krosnos bažnyčių dekoratorius — „auksorius“, kaip žmonės jį vadindavo.

Jaunasis Kasiulis pasakoja, kaip prieš karą, prisiderindamas prie auksoriaus, kaip jo tėvelis buvo kartą atsispausdinęs vizitines kortelės dviem kalbomis: kairėje buvo užrašyta: „Mateusz Kasiulewicz — polski malarz — artysta“, o kairėje: „Matas Kasiulis — lietuvis tapytojas“.

Pirmieji žingsniai

Jaunasis Kasiulis gimė Simne 1918 metais ir pasižymėjęs Meno Mokykloje, kurią baigė 1941 m., trumpą laiką buvo instruktoriumi Dekoratyvinės Tapybos Studijoje, Kaune, o paskui — tremtyje — profesoriavo dail. V. K. Jonyno organizuotoje Meno Mokykloje Freiburge.

Pirmą savo darbų parodą surengė Kaune, Vytauto Didžiojo Kultūros Muzėjuje, 1943 metais. Į Paryžių atvyko 1949 metais ir pradžioje pragyvenimui duoną užsidirbo sargaudamas naktimis, vienoje radijo krautuvėje, o dienomis, kiek sąlygos leido, dirbo — kūrė ir žiūrėjo visus Paryžiaus meno turtus.

Kasiulis geras sportininkas — pastatęs du jauni Lietuvos rekordus: šokime į tolį (6 m. 90) ir į augstį (1 m. 85) — per labai trumpą laiką į Paryžių — padarė rekordinį šuolį, iššokdamas iš nežinomybės į pirmąsias jaunųjų dailininkų eiles.

Paryžiuje nuipuko jo 28 paveikslus

Nuo 1949 m. iki šiol dailininkas surengė 4 specialias parodas, nesikaitant dalyvavimo įvairiuose Paryžiaus meno salionuose. Parodose dabar rengiamos ne jo paties, bet žinomas Seine gatvės Barreiro — Stiebel galerijos pastangomis ir „karštais“ su kuria dailininkas turi susitarimą. Pagal tą „gentlemen's agreement“ galerija sutarta kaina perka visus dailininko patiekiamus paveikslius, gi dailininkas pasižada kitiems savo paveikslius neparduoti. Ga-

lerija lengvai Kasiulio paveikslius parduoda daugiausiai vietinei publikai (pav. Ministras Pirm. Albert Sarraut — yra piktas net tris paveikslius), bet mažai paveikslių yra nuipirkę užsieniečiai, kurie atvažiuoja į Paryžių pasigrožėti šio vykščiomis garsenybėmis. Vien iš šių metų pradžios Kasiulis pardavė 88 aliejinis paveikslius, neskaitant piešinių ir pastelių. Tai įrodo ne tik dailininko asisekimą, bet ir produktyvumą!

Užsienio spaudoje

Paryžiaus spaudoje apie dailininko kūrybą atsiliepa labai palankiai ir kai kurie kritikai jį vadina genijaliu kūrėju. Per pastaruosius dvejus metus Paryžiaus spaudoje buvo įdėti 48 straipsniai apie jo kūrybą ir darbus. Rašo apie Kasiulį ir užsienio spaudoje, ypač po to kaip jam pavyko laimėti Tarptautinio Hallmark konkurso 1950 m. premiją. Jo paveikslių spalvotos reprodukcijos ir fotografijos yra tilpusios beveik visuose didžiuosiuose užsienio meno žurnaluose — USA, Anglijoje, Suomijoje, Švedijoje.

Pvz. Anglų geriausiame meno review „The Studio“ (1951 m. balandžio mėn.) kritikas Alexander Watt, rašydamas apie talentinguosius jaunus dailininkus, pirmoje vietoje pažymi Kasiulį, duodamas biografinių žinių, paminėdamas jo lietuvišką kilmę ir vargus tremtyje, pažymi, kad jis susilaukė pagaliau užtarnauto pasisekimo Paryžiuje. Ilgame aprašyme jis kalba apie Kasiulio kūrybą tarp kitko taip:

— Kasiulio darbai yra išsiskiriantieji originalūs. Jis kombinuoja ekspresionizmą su impresionizmu. Jis yra talentingas, vyriškas koloristas ir gabus paįsytojas, kuris sukaupia formas į absoliutų esenciją. Jo kompozicijoje spalva išreiškia kontūrą: forma yra sugesti nuojama grynai spalva ir ne atžymėta linija erdvėje. Tokiu būdu forma yra sumažinta iki išraiškos minimumo. Jeigu Kasiulio paveikluose nebūtų spalvos, tada jie akiai atrodytų kaip fotografiniai negatyvai.

— Jo pastebes geriausiai būtų pavadinti išradimais, dekoratyvinėmis ir džiuginančiomis. — Kasiulio vizija yra kaleidoskopinė ir pilna sąmojaus ir humoro. Jo figūros atrodo kaip palaidos marionetės, pasirušusios šokti į gyvenimą, artistai palietus virvutę.

Tai tik vienas iš charakteringų atsiliepimų.

Nauji vėjai Paryžiuje Dailininkas, paklaustas apie kokios tendencijos jo kūryba priskirtina, atsako:

— Aš mėgstu gamtą, kaip ir kiekvienas lietuvis, bet labiausiai myliu gamtos karalių — žmogų. Stengiuosi vaizduoti jo gyvenimą — meilę, kančią, džiaugsmą, poilsį. Visa tai aš matau gal kiek humoristiškai — stengiuosi atkurti gyvenimą per savo vaizduotę ir tokią, kokią matau savo širdies gilumoje — koks jis man atrodo menininko akimis — per mano duotas formas ir aspektus, kurie yra tikroji gamta, nes visa tai, ką žmogus kuria, yra iš to patio šaltinio, iš kurio ir likusi gamta. Kūryba yra tik grąžinimas — išreiškimas to, ką mes esame gavę iš augščiau. Jei klasifikuoti kūrybą į rūšis, reikšimo būdus, aš būčiau priskirtinas prie realistų. Tarp kitko vadinamoji Paryžiaus Mokykla, Paryžiaus tendencija šiuo metu jau grįžta si nuo abstrakcijos kūrybos atgal į realiąją — į apčiuopiamas formas.

Paryžiaus lietuvių menininkas — Ar Paryžiaus aplinkuma veikia į Jūsų kūrybą? — Taip — visa prancūzų kūryba daro įtakos — prancūzų

mokykla nuo pat viduramžių yra nepaprastai įdomi. Paskui — XIX šimtmečiuje — prieita prie puikaus impresionizmo laikotarpio ir post impresionistinis laikotarpis yra davęs didelį skaičių stebėtinų menininkų. Sunku būtų ir bepasakyti, kuris iš jų būtų žymiau imponavęs — reiktų išvardinti visą litanią.

Čiurlionis — pirmasis tarp menininkų

— Kaip dailininkas, kuri mūsų menininką statote pirmoje vietoje?

— Čiurlionis, be jokių abejonių, yra pats pirmasis, pats įdomiausias, o paskui kaip labai stiprus spalvininkas — Galdikas, paskui pažymėtini Skleris, Vienožinskis, Petras Kalpokas, Max Bandas, Arbičblatas. Atskirai reiktų priminti Sutiną, gimusį Lietuvoje 1894 m.,ėjusi mokslą Vilniuje ir į Paryžių atvykęs 1911 m. Apie Sutiną išleistos kelios monografijos ir visur pažymėta, kad jis lietuvis. Jo darbai kabo muzėjuose ir nebeįkainuojamos vertės. Apie jį atsiliepiama, kaip apie pirmąjį po Rembrandto savo didingų amžinybės pojūčių.

— Kokio projekto ateitį? Kaip su emigracija?

— Barreiro galerija spalio 11 dieną atidaro kilmų parodą. Ten bus išstatyti ir mano vienas darbas, atliktas Valstybinės Aubusson dirbtuvės, kuri dabar vadovaujama žinomo dailininko Lurcat.

— Toliau emigruoti nematau. Netekus gimtinės, mano svajonė buvo pakliūti į Paryžių. Tai, laimei, pavyko, ir čia aš randu labai gerą atmosferą kūrybai. Norėčiau čia ir pasilikti, žinoma nebeįgalėtume grįžti į Laisvą Tėvynę.

Sv. Povilas, pirmutinis atsisakyti, išėjo į tyrus sulaukęs 22 metų ir mirė sulaukęs 113 metų amžiaus. Atsisakyti išgyveno 91 metus.

Iš Vatikano radiofono programos eina 25 kalbomis.

Platinkite „Draugą“

NUO ŽAISSENĖJUSIU Skaudančių Žaidų

IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ. Ties, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŲ ŽAIDŲ, jie negali ramiai atsigulti, naktimis miegoti, nes jų užsienio žaislų dėtos naktis ir skauda, kad pašalinti tai nebūtų ir skaudėjimas senų atviro ir skaudėjimo žaidų, užsikite LEGULO Ointment. Jų gydymas vpatybės palengvina Jūsų skaudėjimą ir galėtis ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudėjimų nudėjimo. Jūs taipgi pašalina skaudėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATLETIS/FOOT, sustabdo užuovimą odos ir perpyšimą tarpkūčių. Jūs yra tinkamas vartoti nuo dištandžio ir suakuliuotos odos. Jūs yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusiu, peršėjimų ir niežėjimų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c. \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago/ ir apylinkėse ir Milwaukee, arba atsiųskite money order! — LEGULO, Department D 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ Brangenybės SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ ir kit. Prekių

Laikrodžiai Pataisomi Specialiste Duodama 1 metų Garantija.

JOHN A. KASS 4102 Archer Avenue (prie Mozart Street) Tel Lafayette 3-8617 Seniausio Lietuvių Jewels Krautuvė Brighton Park Telotele 1915 metais

NELAUKITE, NES — Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė iš tikrų, neturėsite jokių nemalonių. „Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters“

O'MALLEY and McKay, Inc. 222 W. Adams St. Room 1043 Telefonas CEntal 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų: PHOENIX INDEMNITY COMPANY MICHIGAN FIRE and MARINE INSURANCE COMPANY LUMBERMAN'S INSURANCE COMPANY COLUMBIA INSURANCE COMPANY MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO. IMPERIAL ASSURANCE COMPANY

NEMOKAMAS PAEMIMAS IR PRISTATYMAS GEROS RŪŠIES BATŲ PATAISYMI

VYRU PUSPADŽIAI IR KULNYS \$3.00 MOTEKŲ PUSPADŽIAI IR KULNYS \$2.25 VAIKŲ PUSPADŽIAI IR KULNYS \$2.65 Geriausia rūšių medžiagos ir darbas įdedamas į kiekvienus pataisytus batus patikimo šlauciaus. Saukite YARDS 7-6367.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAI!

Pirkite dabar ir sutaupykite virš 25% kuro sąskaiton

TUOJAU PAT PRISTATOME WESTERN CEDAR KOMBINUOTI ŽIEMINIAI LANGAI kainos nuo \$12.95 36 mėn. išsimokėjimui

Teiraukitės apie mūsų „Triple Seal“ langus. Dabar pristatomi už prieinamas kainas. Nemokami apskaičiavimai — Mieste ir priemiesčiuose. Tri. 4-1416 — SKAMBINKITE — Ste. 3-4713

OWEN'S HOME IMPROVEMENT CO. 941 1/2 WEST 87th STREET 16 METŲ SEKMINGAME BIZNYJE

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAIS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO. STASYS LITVINAS, Prez. 3039 So. HALSTED ST. Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMA IR PREKIŲ PRISTATYMA TEIKIAME NEMOKAMAI Raštinė atidaryta kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 3 val. vak.

Z-G HERBS, MED.

VISUR ŽINOMI VAISTAI, rūpestingai rinkomi sutaisyti pagal originalius receptus iš Europos. Z-G ZOLIŲ ARBATA Nr. 17, tonikas viduriams reguliuoti. Pagyviną sustingusią sistemą. Greitas, bet švelnus saugus ir gelbėti. Kaina \$1.12

Z-G ZOLIŲ ARBATA Nr. 2 — palengvina artritą ir reumatą. Tękstanciai patenkinti vartotojų. Kaina \$1.37.

Arbata Nr. 39 — ramina nervus. Miegosi be pilų. Kaina \$1.37

Arbata Nr. 78 — gelbsti aukštą kraują, išimama nereikalinga skyvių iš kraujo ir raumenų. Kaina \$1.37.

STANIS ANALGESIC SALVE — Greita šiluma palengvina skausmus raumenyse. Kaina \$1.25.

Z-G STANIS COMPANY 2822 ARCHER AVE. Chicago 8, Ill. Dept. D.

BUSINESS SERVICES

ALBINAS BENIULIS ATLEKA PERKRAUSTYMAS ir įvairių daiktų pervežimus. Taip pat persiunčiame į užsienį pakietilius įvairaus maisto. Kriepitės: 2554 SO. HALSTED STR. Tel. Danube 6-3245

TADO BALCIENO PRECIZIŠKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

2156 W. 23rd St. Tel. YAr. 7-0841 Laikrodžiai elektroniskai patikrinami ir atnaujinami. Prieinamos kainos, 1 metų garantija. Darbo val. 5-8 v.v. šetad, 10-8 v.v.

PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIMESNIŲ INSTANCIJŲ URS ILGĄ PATYRIMĄ JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 So. Rockwell St. CHICAGO 29, ILL. Tel. WALbrook 5-9209

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA 15 WGFS stoties — Banga 1890 PIRMADIENIŠKAI PENKTADIENIŠKAI 8:45 iki 9:30 val. ryte SEŠTADIENIŠKAI 8:30 iki 9:30 val. ryte LIETUVISKOS VAKARINIS 8:30 iki 9:30 val. vakare nuo 7 iki 8 val. CHICAGO 29, ILL. Tel. EMlock 4-2113 7121 SO. ROCKWELL ST.

SKANUS PIETUS UŽEIKITE PAVALGYTI I NICK'S COCKTAIL LOUNGE Steikai, Vištiena, Shrimp'sai šeštadienio vakare! APRŪPINAME POBUVIUS Atsivežkite šeimą bei savo draugus 1382 Sheridan Road North Chicago, Ill. Tel. Majestic 2241

SKRISKITE IR TAUPYKITE California \$70.00 Los Angeles — San Francisco — San Diego Be sustojimo New York — \$24.00 Boston — \$35.15 Washington — \$37.40 SCincinnati — \$10.50 Kam Mokėti Daugiau? PIRMOS KLASES PATARNAVIMAS Normalios kainos (Coach Rates) Seattle — \$79.00 Spokane — Portland — Fairbanks — Alaska — \$162.00 (Tapsai įskaityti) (Nemokamas nuvežimas į aerodromą — SKYline 4-3388) NEW ENGLAND AIRLINES AGENCY

STATYKITE TAUPYDAMI NAMUKAI (CABINS) — NUOLATINIAI NAMAI VIESBUTUKAI (MOTELS) — VASARNAMIAI PASTATYS IŠ geriausios Michigano medžiagos tiesiai iš miško ISDZIOVINTU "LOG CONSTRUCTION UNITS" pralenkia kitus savo kaimiškų grožių ir geriausių išpildymu. Mes pristatome į Wisconsin, Illinois, Indiana ir kaimynines valstybes. Papildomoms informacijoms užpildykite žemiau pridamą kuponą. CURLEY LOG CABIN CO. HILLMAN, MICHIGAN Aš turiu interesų statybos patarnavime, kurį siūlo Jūsų bendrovė. Prašau prisiųsti man papildomų informacijų. NAME ADDRESS CITY STATE

NE TIK ŠIMET... BET PER 46 metus Lietuviai Pelningai Taupo MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill. JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7713 Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Išsigijimui geresnių baldų ir namų reikmenų lankykite savo kaimyninę krautuvę. Jūs visuomet galite pasitikti, kad būsite teisingai aptarnauti ir už žemesnes kainas. Pas mus yra garsių firmų kaip Universal Gas plytos, Englander, Sealy ir Columbia lovų spirnoklės ir matrasai ir daugybė kitų žymių firmų gaminių, kurie yra per daug skaitlingi, kad juos galėtume čia išvardyti. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 South Western Avenue Atidara pirmadienių ir ketvirtadienių vakarais iki 9:30 ir sekmadienį nuo 11 val. dieną iki 5 val. vak.

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį... STANDARD DABAR MOKA DIDESNĮ DIVIDENDĄ TURTAS \$30,000,000 ATSARGOS FONDAS \$2,900,000 Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141 JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų Ketvirtadienis nuo 9-tos ryto iki 5 vakarų

POEZIJOS PAGUODA

Poezijos antologijos pasirodymo proga
ALFONSAUS GRAUSLYS, Chicago,

Kaip muzika yra daugelio nesuprantama, dažnai nesurandama reikiama atgarsio jų sielos gėlmėse, taip panašiai, o gal dar labiau yra daugelio nesuprantama ir mažai įsiskaidoma poezija (tai patvirtina faktas, kad ilgiausiai guli knygynuose neišpildyti poezijos kūriniai). O tačiau, įsijautus, išgyvenus, įsiskaidantį poeziją, ji gali pasidaryti didelė kenčiančios sielos paguoda.

Kas yra poezija?

Neįmanoma sudaryti visiems priimtina jos sąvoką. Juk poezija išgyvenama, o kiekvienas ją kitaip išgyvena.

Vienas kitas ją vadina, iš vidaus besiveržiančia sielos giesme, įsipaadinusia eilėraščių. "Vidutinė giesmė kyla mūmuse; žodžiais reiškia ji virsta poezija" (A. de Lamartine).

Kitiems poezija tai gilus, įtemptas jausmas. "Ką mes jaučiame, tas įsipaadinia linti šalia mūsų — eilėraščių" (R. Tagore).

Tretiesiems, ji — vidaus muzika. Kas muzika garsų pasaulio, tas, anot jų, poezija žodžių pasaulyje. "Tai žodžių muzika, slaptingo ritmo ir taisyklių valdoma" (R. Marfain). Tie gražūs žodžiai, tartum paukščiai iš vieno sielų pasaulio lekia į kitą pasaulį, kad ir jį savo giedojimu pripildytų. Poezijos žodžiai — sparčiai žodžiai.

Mūsų Maironiu, poezija tai vizija: "Išvydau ją". Juk poetai, tai tie, kurie mato tai, ko kiti nemato, girdi tai, ko kiti negirdi, jaučia tai, ko kiti nejaučia. "Poetai visada turi jautresnę ir gilesnę intenciją, negu kiti žmonės. Jie gali įsibrauti į gyvenimo gėlmę ir jauti jo pagrindus" (J. Keilnotis apie a.a. poetą P. Karužą "N. Lietuvoje"). Poetai lytinio būdo stengiasi išvengti pasaulio, gyvenimo ir žmogaus esmę. Jie širdies akimis žiūri į viską.

Labiau liudijantis poezijos išorini grožį 1937 m. Ivošiškis "Vaire" rašė: "Poetas nuo pat prasto žmogaus skiriasi tuo, kad mintijimo painiavoje jis moka dabartinį sunkų kalbą audinti austi gražiomis ir darbinomis rašto gėlmėmis".

Kiek gražių žodžių prirašyta apie poeziją! "Poezija sieloje, tai tartum lakstingala krūmuose" (Musset). "Kiekvienas eilėraščių tai tartum pabučiavimas, kuris siunčiamas pasauliui" (Goethe). "Poezija, tai rojus atgimimas" (Novalis). Tikrai, galima dar pridėti, kad, kas gėlės kvapų pasaulyje, tas poezija literatūros pasaulyje.

Bet, vėl reikia pabrėžti: poezija tai išgyvenimas. Išgyvenimas, negali būti pilnai, vispusiškai aptartas prolinėmis sąvokomis, jis negali tilpti į jų rėmus. Štai kodėl noriu šią pastabą baigti viena R. Tagore pastaba. Anot jo, tiems, kurie sakosi poezijos nesuprantant, reikia atsakyti taip, kaip būtų atsakyta uostančiam gėlė ir besiskundžiančiam, kad jis negali suprasti: "Čia nėra ko suprasti, tai yra tik kvapas."

Kurių šaltinių trykšta poezija?

Kai kas mano, kad didelis skausmas, poetinės sielos žūties verdis pasireiškia poetinė kūryba. Poezija, tai skausminis būtinumas atverti savo širdį, kad jai palengvėtų. "Poezija yra gilus skausmas" (J. Kern). Tai patvirtina ir

Goethės motina apie sūnų: "Kai jis turėdavo skausmą, tada jis paversdavo jį eilėraščių".

Kiti, nebe pagrindo tvirtina, kad meilė yra gal dar gausesnis šaltinis, iš kurio poezija trykšta. Juk didžiųjų poetų kūrinuose tiek daug vietos skiriama meilei!

Ne sykį, dar tyrėiu ir augščiaulį tartum fontanas ištrykšta poetinis įkvėpimas, kai metelė susijungia su skausmu, kai nelaimingai mylima. "Du žodžiai, kurie sutrauktai nusaudo beveik visu didžiųjų poetų gyvenimą: meilė ir ašaros" (A. de Lamartine).

Tačiau, ar nelabiau gausus poezijos šaltinis, tai žmogaus sielos jautrumas grožiui. Skausmas ir meilė to jautrumo stygų tik paliečiai, versdami jas į raištį. Skausme, to prarasto troščio žmogus ilgisi. Meilėje, jis juo džiaugiasi.

Pradėčiau kalbėti apie tuos šaltinius, kurie įkvepia poeziją, negalime pamiršti religijos. Jau anų laikų graikai buvo įsitikinę, kad anie dievišką poezijos kilmę. Kad tarp poezijos ir religijos yra ryšio, tai liudija tarp kitko ir kaikiurios šventraščių knygų parašytos poezijos būdai. Tai liudija taip pat ir šventieji — poetai. Tik prisiminkime šv. Joną nuo Kryžiaus, Didįjį ir Mažąjį Teresę ir kitus šv. Pranciškaus Asyzičio biografas Sabatius tvirtina, kad šio šventojo širdis "niekad ne siskverė su džiaugsmu, meile ir šlovė". Neskyti pastebima, kad yra ryšio tarp atskirų religijos aktų ir poezijos. "Muzika yra maldos sesuo, panašiai kaip poezija" (Gratry). Religinė mistika ir poetinė ekstazė, taip pat yra giminingos. Štai kodėl, galima tvirtinti, kad religija valdoma širdies švelnindama jausmus, grvina didžiuosius poetinio įkvėpimo versmes.

Mums visiems reikia poezijos.

"Vienintelis nusiramimas poezijoje" (vienas japonų poetų). Tikrai, šalia religijos atgaminės paguodos, nėra galinčios gamtinės paguodos kaip menas. Siela grožio geidžia, ne mažiau, kaip žmogus — duonos. Kartais net galima visai sutikti net su tokiu, regisi, paradoksalu Bruce Marshall posakiu: "ne duonos ir žaidimų geidžia liaudis, bet poezijos ir maldos".

Kiek džiaugsmo ir pasigėrėjimo pajuntama, kai didžiųjų poetų kūriniai dažnai skaitoma, ir juos įsijaučiama. "Tu visai negali išsivaizduoti ką tai reiškia Odiseja originale skaityti. Susidaro įspūdis, tartum užtektų ant pirštų galų pasistiebtį ir ranką ištiesti, kad žvaigždės pasiektumei" (Somerset Maugham).

Kaip žmogus kūniškai gėrdamas vulgarėja, taip dvasinis pasigėrėjimas kilnina. Sielos daržas įkvėpinamas poezija, kai ji dažnai skaitoma. Siela tada gražėja. "Poezija yra tartum kvapai, kurie išgaruoja dami palieka mūsų sieloje grožio esenciją" (Ricuter).

"Poezija paliečia pačius giliausius žmogaus sielos pasaulius", "žadina kilnesnius individo jausmus, nuteikia žmogų tikrai savo vertei pajusti" (P. Karuža, N. Romuva, 1931).

Štai kodėl šitokie "ir panašūs svarstymai padrasina tvirtinti, kad poezija yra vienas iš tų kelių, kuriais galima į Dievą artėti. Ji tam keliu paruošia. "Poeto uždavinys — tai paruošti žmogų malonei priimti, įkvėpiant jam dieviškų dalykų

Help Fight TB

BUY CHRISTMAS SEALS

skoni" (prancūzų poetas Alterman). Savo atsiminimų knygoje, žinomo kataliko filosofo Maritano žmona, pakankamai aiškiai duoda suprasti kaip poezijos ir muzikos meilė ruošė jos sielą atsivertimui ir gilesniems seliginiams išgyvenimams. Štai kodėl jau minėtas Bruce Marshall sako: "Kai jauni žmonės širdy eilėraščių deklamuoja, tada jie Dievo įsėko Jo nepažindami, nes poezija yra religijos atspindys".

Poezijos mums reikia, nes, anot Sain Beuve, ji padeda mums susisvajoti. Stipriau tai pabrėždami galėtume dar pridėti, kad ji kaipda mums padeda pamiršti liūdną tikrovę, pakilti į grožio šalį, atgauti sunkių išgyvenimų nustotą pusiausvyrą, įsijiebtį savyje dangaus ugnies, kad po to vėl galėtume nusileisti į tikrovę ir ją atlaikyti. "Žmoguje esama esminės dalies, kuri reikalauja reikalauja poezijos... Žmonės gali nustoti jauti eilėraščių trošį, bet tai būtų visiško pasenimo ženklas. Šio jausmo lengva netekti, jei jis nebus ugdomas. O tos žalos niekas neatstos: su juo dingsta gyvenimo gaivumas ir grožis" (R. Tagore — cituota 1938 "N. Romuvoje").

Baigdamas noriu priminti Darvino žodžius (cituotus M. Kasakaitėse 1935 m. "Vaire"). "Jeigu galėtume gyvenimą iš naujo pradėti laikyčiausi principo perskaityti nors vieną kartą per savaitę poezijos gabalėlį ar išklausti bent kiek muzikos..."

Žmonija be poezijos, būtų tartum niūrus dangus be žvaigždžių ir todėl laimė, kad vis dar pasaulyje yra poetų, kad nors ir "praeina garbė kaip pelkių ugnis, griūva valstybės kaip senos dekoracijos, tik poeto daina archangelas neša" (Carducci).

Naujas Greene veikalas

Vienas iš stipriausių dabartinio meno angli beletristų yra Graham Greene. Neseniai išėjo jo naujas veikalas "The End of the Affair". Šio kūrinio recenzentas "New York Times" literatūros priede lygina kai kuriais atžvilgiais Greene su Dostojevskiu ir jo Gide.

Ir plačiai skaitomas žurnalas "Time" pažymi, kad nė vienas iš dabartinių anglių rašytojų ne gali pasidžiaugti tokiu populiarumu, kaip Greene. Net dvyliką jo knygų paversta kino filmomis, iš kurių trys (The Fallen Idol, The Third Man ir Confidential Agent) — susilaukė virsmo pasisekimo, Anglijoje Greene yra labiausiai perkamas autorius.

Rašytojas Greene yra į katalikybę atsivertęs 1926 metais.

Londone yra užregistruota, kad Richard Skynner mirė 1407 m., o jo žmona Agnes mirė 1499 m. Reiškia ji našlavo 92 metu.

PIETŲ PACIFIKO PASAKOS

J. GLAUDYS

James A. Michener apysakų knyga "Pietų Pacifiko pasakos" (Tales of the South Pacific) 1948 m. buvo apdovano-ta Pulitzerio premija. Knyga sukėlė dėmesį ir sulaukė palankių kritikų balsų. Iki šios dienos bene jau dešimts naujų jos leidimų pasirodė.

J. A. Michener toje knygoje pavaizduoja Amerikos kariuomenės bazių gyvenimą Kuralei salyne ir pripildo knygos puslapius kasdieniais įvykiais iš kariuomenės gyvenimo. Tuos įvykius daugiausiai pagimdo gyvenimo nuobodulis ir nieko neveikimas. Iki tol, ateina didžioji ofensyva ir smulkų gyvenimėlį gyvenančius žmogelius nuo žemės paviršiaus priešo kulkos ir, per tai, smulkieji tampa didvyriais. Idiliškai parašyta paskutinė novelė "Kapai prie Hoga Pointo" apvaikuoja knygą fatališkos nuotaikos užbaidžiamuoju akordu.

Nežinia, ar knygoje pavaizduotas gyvenimas nėra tik vienašališkas, tik dalelė objektyvumo, reikalingo plačiam plataus kolektyvo vaizdavimui — bet Pulitzerio premija byloja, kad knyga vertinga, kad tartas žodis ir suteiktas vaizdas nusikalsta nei meniškiesiems reikalavimams, nei realybei. Tai lyg novelizuoti reportažai, kur portretizmas turi dominuoti ir nustelbti visus kitus autorius

Apie Aliaską

Aliaska yra indėniskais pavadinimas Aliaska yra taip didelė, kaip penktą JAV dalia. Gyventojų turi apie 70.000. Pusė jų yra indėnai. Nuo Aliaskos iki Sibiro per jūrą tėra 58 mylios. 1728 m. carinės Rusijos kapitonas Beringas perplaukė per tą jūros vietą, kuri skiria Aliaską nuo Sibiro. Nuo 1799 m. Aliaską pasisavino carinė Rusija ir griežtai draudė pašaliečiams lankytis į tą kraštą. Bet 1867 m. JAV nupirko Aliaską nuo Rusijos už \$7 mil. 200.000 auksu. Dabar ten vien aukso per metus tiek iškasa, kiek už ją anuomet Rusijai buvo užmokėta. Aliaskoj valdžia, ne privatinės bendrovės, pravedė geležinkelį, telefoną, telegrafą ir įkūrė mokyklas.

Naujas kanalas

Prasidėjus bėdoms su Suezio kanalu, užsimenama apie praskimą naujo kanalo. Naujasis kanalas neatstotų Suezio kanalo, ne nesudarytų jam konkurencijos. Gal dargi šiek tiek padidintų per jį trafiką.

Kalbama apie Atlantiko sujungimą su Viduržemio jūra. Tas būtų padaryta kanalu, jungiančiu Prancūzijos Garono ir su Viduržemio jūra. Tada Europos pakrančių laivams, plaukiantiems į Viduržemio jūrą, nereikėtų apskuti Ispanijos ir Portugalijos. Projektuojamas kanalas būtų 500 pėdų pločio, atseitų apie 200 milijonų frankų, arba 575 milijonų dolerių. Bet šis sumanymas greičiausia susilauks to pat likimo, kaip sumanymas sujungti Angliją ir Prancūziją tuneliu.

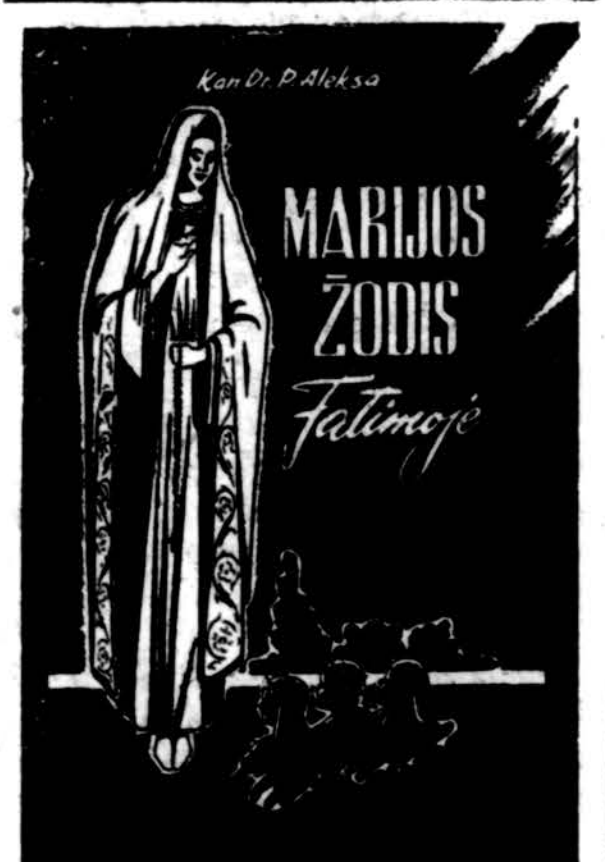
Šv. Antanas Marija Claret buvo garsus pamokslininkas ir savo gyvenime pasakė daugiau kaip 25.000 pamokslų.

Vatikano spaustuvių atlieka spaudos darbus visų pasaulio tautų kalbomis.

Albanija yra tokio didumo, kaip Maryland valstybė.

asmeniško požiūrio priedus. Ir, atrodo, to plano autoriaus laikytasi. Gal tai ir atnešė jam Pulitzerio premiją.

Dėja, mums suprantamo kario ir kovotojo tipo mes ir su žvaže nerastumėm vaizduojamųjų toje knygoje karių tarpe. Kiekvieno siela padėta prieš mus kaip ant delno — ir ji tokia lėkščia ir tokia beidėjinė. Stovyklos nuobodis, degtinė, domėjimasis egzotiškais salyno moterimis ir vėluobodis, degtinė ir moterys — štai pasaulis, kurį vaizduoja mums autorius. Mes, lietuviai, nematome čia mums įprastos butorijos: kova dėl savos šalies, priešų sąvokos, pasiūlykimas, ir t. t. Nematome viso to, ko mes išmokome iš mūsų gyvenimo ir iš mūsų lektūros, vaizduojančios mums mūsų kovas dėl savo laisvės. Toje, Pulitzerio premiją laimėjusioje kny-

Marijos apstrebų Fatiomoje 1917 metais aprašymas.

128 pusl. Kaina \$1.00

Užsakymus su pinigais sukaite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Užsakytos knygos siunčiamos paštu

Slaugomo ir poilsio namai. Midwest Nursing Homes of Ill. turintieji ypatingą gerą visokio amžiaus chroniški sergančių suaugusių ligonių priežiūrą, nori patikti apie naujo namo atidarymą su 24 val. slaugymo patarnavimu. Nuodėdė priežiūra, labai geras maistas; kaina priklauso nuo paciento rūšies ir pagidėjimo patarnavimo. Kreipkitės darbo metu Danube 6-3126, vakarais ir sekmadieniais Beverly 8-1251 arba rašykite 10934 Prospect Avenue.

GORDON'S TALKING PARAKEETS as low as \$7.95

Bred up for quality; you'll love these young, colorful budgies; such fun to play with—amazing, acrobatic, entertaining, whistling, talking—the perfect apartment pet—wonderful with kids—the ideal gift—fully guaranteed.

GORDON'S PET SUPPLIES

2441 E. 79th St. BA. 1-1528

Open Mon. & Thurs. eves.

Sundays 12 to 3.

Hamsters, lizards, alligators, fish, horsemeat. Everything (including advice) for dogs, birds, cats, fish.

UŽSISAKYKITE ANGLIS DABAR

PRISTATOME TĖJAUJ

STOKER COAL

COAL FOR HAND FIRING

FURNACE OIL

"Citywide-Suburban Delivery

Pirmą negu pirkite paskamb. mums.

JOHN HERRIG

COAL & OIL CO.

Michigan 2-3526

1129 N. HOOKER

REAL ESTATE

DEMESIO NAMŲ PIRKEJAI!

LANSING—

3 BEDROOM

Ranch Homes

Užsakymai imami naujų statybų.

Tikrai namai kuriuos privalote pamatyti.

PALYKINKITE SĄS YPATYBES

Auto, puikiamo oro aliejinis apšild.

Auto, garsinis karo vand šildytuvai.

Auto. Bendix skalbiamoji mašina.

Auto. Bendix džiuvintuvai.

Auto. Youngstown indams plauti mašina.

Youngstown spintelės virtuvėje.

Visos sienos tinkuotos.

Beržinės durys.

50 pėdų sklypas.

Bažnyčios, mokyklų, krautuvės.

Patogi transportacija į miesto CENTRA

GI IR FWA PASKOLOS

Pagal naują "Credit regulations"

Važiukite route 6 (159th St.) į rytus iki Wentworth ave., į pietus iki "model Home" 17928 Wentworth Ave., Lansing.

UNITED CONSTRUCTION CORP.

goje, kareivis nėra Remarque kareivis, kuris mato karo ir žudynių beprasmiskumą, ir nėra mūsų savanoris ar partizanų mirčiai į akis. J. A. Michenerio knygoje puikiai, pusiau žurnalistiniu stiliumi pavaizduotas atostogaujantis robotas, paverstos karo mašinerijos, jai tarnaujantis ir nuskirtu momentu metamas Molochui į nasrus, — robotas, kuris nepraranda savo smulkus "aš" ir šiurpulingoje invazijoje į kuralėjų salas.

Lietuvius skaitytojas labai

DEMESIO, KURIANAMO ALIEJAUS VARTOTOJAI: UZSISAKYKITE SIANDIEN! FLOSSMOOR FUEL OIL SERVICE Metered & Filtered SKUBUS PRISTATYMAS Charles McLaughlin, Prop. 1402 169th, Hammond Tel. Sheffield 10140

DEMESIO mergaitės ir moterys! Apžiūrėkite mūsų gražų elegantiškų ir madingų

KAILINIŲ PALTŲ — APSIAUSTELIŲ — LAPIŲ ir t. t. (Coats — Capes — Scarfs) THE LITTLE FUR SHOP PERTAISYMAI — PATAISYMAI VALYMAS (2-as aukštas) 116 N. Genesee Waukegan, Ill. Ont. 6665 Penktadieniais atdara vakarais.

DEMESIO SEIMININKES! Garantuos Skalbiamų Mašinų taisymas, visų išdirbysčių; Thor, Automatic ir Maytag mūsų specialybė. 20 metų patirtimas; fabrike išmokyti. ENGLEWOOD WASHER SERVICE 1112 West 79th Street Triangle 4-8595

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI! AKKASINĖJIMŲ PATARNAVIMAS Sutvirtinimams Pagrindams, vandens ir kanalizacijos reikalingas, vandens nuleidimui, išskimui, ir panašioms reikalingas.

H. BECHSTEIN Phone Tinley Park 341

A & J CLEANERS

3974 AVONDALE AVE.

NEMOKAMAI PADMAME IR PRISTATOME

Tel. Palisade 5-9865

JOSŲ RUBAI ATRODYS KAI NAUJI

Mūsų specialybė moterų rūbų Valymas

Stuvėjai John Leaf

Audra Berghal

Joseph Berghal

DEMESIO TV APARATŲ SAVININKAI! Duokite mums patalinti jūsų aparatą, bus kaip naujas.

Ekspertai technikai — Prieinamos kainos

Skambinkite ESSEX 5-2660 — Lenny Mazzocco

Jūsų televizijos aparatą aptarnautojas

STAR T. V. SERVICE

VAL. NUO 8 IKI 5 VAL. TEL. ESSEX 5-2660

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI!

PILNAS NAMŲ REMONTAS

Linoleum • Formica viršai • Slinkos • Spintelės

"Breakfast nooks"

NEMOKAMAI APSKALČIAVIMAI

STREAMED CABINET CO.

Dirbame mieste ir priemiestiuose

EUclid 6-2428

Pilnas pasirinkimas puikių kailinių, paltų, skraisčių

(capes), žaketių ir Forstmann's kailiais apvėžtų

medžiaginių paltų. ŽEMOS KAINOS. Pataisymas ir

pataisymai prityrusių specialistų. Nepaprastai numuš-

tos kainos dabar!

AMERICAN FUR SHOP

FRANK UJKA, Savininkas

2406-08 So. Kedzie Avenue

Bishop 7-5762

DABAR DUODA WALLY'S PIZZA

Southern Fried DABAR ATDARA VISAS

Vidutinis Pietus! 24 VALANDAS

Fried Oysters! Mažas Pizza \$50c ir daug.

Fried Shrimps! 1539 E. 63rd STREET

Bar-B-Q Ribs! NOR. 7-9287

PRANEŠIMAS

S A M W A H

HAND LAUNDRY

dabar yra atidaryta ir pasirodusi

patarnauti viengungių skalbiniams

ir bendram jų skalbinimui

3014½ North Cicero Ave.

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI! Atramentuokite virtuvę

ir pridėkite tiesiog iš WESTMONT MILLS CABINET SHOP

Žemiausios kainos

Virtuvės spintelės pagal užsakymą

Virtuvų remontavimas

"Formica" viršai spintoms

Specialūs medžio darbai

Žieminiai langai, kombinuoti

durys ir stietiniai.

37 N. Cass Ave., Westmont, Ill.

Nemokami apskaičiavimai

jieškotų toje knygoje kario gyvenimo prasmės ir, gal būt, karo prasmės ir... nerastų į po-jieskį atsakymo. Tai reiškia, kad mes visdėlto skirtingi šiam pasauliui. Mat, mes dar atmename kai kokiąjome dėl laisvės, o šie kovą dėl laisvės jau pamiršo...

Mario Lanzas konkurentas

Zymusis filmų tenoras Mario Lanza turi konkurentą! Filmų gaminimo bendrovė MGM yra labai susirūpinusi Lanzas žymiu svorio padidėjimu. Ruošiant "The Great Caruso" filmavimą, Mario turėjo ilgą laiką prisilaikyti dietos. Ir nors pilnai svoris nebuvo nukritęs iki reikiamo, vis dėlto, filmuotojai ryžosi sukurti filmą. Dabar ir vėl Lanzas svarai smarkiai didėja. (Bet, kaip žinome, tenorų jau tokia nerasta taisyklė, kad turi neplonų išvaizdą. Prisiminkime Gigli, na kad ir mūsų Petruskų.

MGM neseniai pasigabeno iš Argentinos jauną vyrą Fernando Lamas, kuris apart gražaus sudėjimo turi ir gerą tenoro balsą. Vienas iš bendrovės "bosų" Dore Scharys labai favorizuoja naująjį aktorį, ir teigia, kad pastarasis turės net geresnį balso ypatybių už Lanza. Pirmasis Lamas filmas bus "Linksmoji našlė", pagal garšiąją Leharo operetę. Moteriškąją svarbą rolę turi Lana Turner. Filminės spaudos teigimu, Lamas sėkmingai "išvežs" pastarąją filmą, Lanzas žvaigždė gali žymiai nublėsti.

"Quo vadis"

Vis dėlto didžiausio susidėjimo susilaukia MGM baigiamą sukurti pagal žinomąją Sienkevičiaus ist. knygą "Quo Vadis" filmą. Tikima, kad su šiuo filmu pramonė parodys visą tai, kas per filmų evoliucijos kelią yra pasiekta geriausio. Toks rimtas žurnalas, kaip "Life" sako, kad tai busianti tikrai kolosaliskiausia, bet kada gaminta filmas. Iš matytų ištraukų galima spręsti apie tikrai neeklaminių filmų didingumą. Scenos su 30,000 žmonių, Romos gaisro filmavimas net 24 naktis užtrukęs (Neronas sudegino per 6 paras), milijonus dolerių kaštavęs filmo paruošimas, puikios natūralios spalvos liudija apie neeilinį filmą. Svarbiausiose rolėse žinomieji aktoriai Robert Taylor ir anglė Deborah Kerr. Gamintojų teigimu, greitai tas filmas susilauks visos žmonijos pelnyto dėmesio.

Lietuviškos pasakos i Peru

Pietų Amerikoje, Peru valstybėje yra vienintelė lietuvių misionierė Marija Sirdies Jėzaus. Jai tenka dirbti mokykloje su jaunuomiais kolumbietėmis ir norėdama jas sujdominti, paprašė, kad "Draugas" jai nusiųstų dr. J. Balio redaguotą "Lietuviškas pasakas". Mūsų dienraštis jai tą knygą išsiuntė. Dabar ir Kolumbijos indėnės klausyja lietuviškų pasakų. Negirdėti, kad Peru

Studija apie Lietuvos ūkio atstatymą

Ūkio Atstatymo Studijų Komisijos Darbų Siame, trečiame, sasiuvinyje pagrindinę studiją patiekia dipl. inž. N. Dovydasas apie Lietuvos dirpynus ir jų energetinį įvertinimą, duodamas nepaprastai daug lentelių, apskaičiavimų. Chicagoje šis ir kiti Studijų komisijos leidiniai gaunami adresu prof. S. Dirmanas, 4241 So. Maplewood, Chicago 32, Ill.

Egiptas arabams žinomas vardu Misr.

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI! TUOJAU PRISTATOME

KOMBINUOTUS LANGUS
Western Cedar
PAGAMINTI IŠ (Vakaru kedro medžio)
Kainos nuo \$12.95
TELEFONAI: TRIANGLE 4-1416 STEWART 3-4713
OWENS

Home Improvement Co.
9941 W. 87TH ST.
Taip pat tiesiog iš fabriko dyleris "Triple Seal Redwood" kombinuotų žieminių durų ir langų.

FARMOJE UŽAUGINTI
Kalakutai! Kalakutai! Kalakutai!
Vidutiniai nuo 15 iki 25 svarų. Atvykite šiomis dienomis arba sekmadieniais. Užsakykite Kalėdoms ir Padėkos dienai dabar. **FREDERICK UTHE**
Route 4 — Frankfort, Ill.
Telef. Frankfort 2426

Dėmesio Televizijos Aparatų Savininkai! **ALBE-TRONICS**
Televizijos aparatų aptarnavimas. Esam pasirodę atlikti patalynės darbus ant visokių firmų bei visokių stovylių aparatų. Atidara kasdien ir sekmadieniais 10 v. r. iki 10 v. v. Labai žemos kainos. Ekspertų patarnavimas. Skamb. dept. D. **ABERDEEN 4-7119**

valstybėje būtų daugiau lietuvių. Tos misionierės adresas: Maria Sirdies Jėzaus, Francisanas Misioneras de Maria, Colegio "Sagrada Corazon", Iquitos, Peru, S. A.

"Draugo" Administracijoje galima gauti įvairių spalvų **ROŽANČIŲ**
Jų kainos: paprasti \$1.00; su nerūdijančio metalo grandinėle ir sidabrinio kryželiu \$2.50; su sidabrine grandinėle ir sidabrinio kryželiu \$4.00.
Pasakymus su pinigais siųskite: **DRAUGAS,**
2384 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

PLATINKITE "DRAUGA".

Nacių nukankinto autoriaus veikalas

Paryžiuje, bedirbdamas su Sorbonos universiteto studentais ir su tuo didmiesčio kapitalų akeijos grupėmis, garsėjo tėv. Yves de Montcheuil, S. J. Jo veiklas ir patriotinės nuotaikos pasiekė ir okupantų nacių ausis ir jį Gestapo 1943 m. nužudė.

Po jo mirties buvo atrasti jo užrašai, paskaitų ir konferencijų planai, kurie buvo sutvarkyti ir išleisti atskiru veikalu. Tos knygos vertimą Fides leidykla neseniai išleido Amerikoje, antrašte: "For men of Action".

ŠTAITYKITE "DRAUGA"!

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
visus mokesčius čia sumokėjus
100% apdrauda
DRABUŽIAI VAIŠTAI ir t. t.
Jūsų giminei gauna be jokių jėms išlaidų
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 S. State St. Chicago
TEL. WABASH 2-9354
Atidara šeštadienį iki 1:30 popiet

ATTENTION TRAILERITES

NO FREEZE CARLES
Protect your trailer against winter weather and frozen water pipes. Variety of lengths and prices.

27 foot trailer, attached room, complete bath (tub and stool), fence, patio, oil drums. Beautiful set-up. \$2,100. \$500. down \$55.00 month.
3 choice wooded trailer spaces available. Water and sewer.
Dorothy Steidman — Maj. 3420-Y-3
BELVIDERE TRAILER SALES
Lake County Deluxe Trailer Grove
Belvidere - Skokie.

DEMESIO, AUTOMOBILISTAI!

Pilnam automobilio vidiniam ir išviršiniam pataisymui pamatykite mus dabar. Geriausias darbas už žemiausias kainas. Pilnas automobilio degimo suregulavimas, pataisymas ir pertvarkymas.

900 So. Crawford Ave.
Tel. NEVada 8-9745

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI!
Visiems centralinio apšildymo įtaisymams ar pataisymams (conversion), pirmiausia sužinokite kainas pas mus.

MES ĮTAISOME CENTRALINES GAZINES KROSNIS, ALIEJINES KROSNIS DUMTRAUKIAMIS

IDENGIMUS (liners), ir t.t.
Lengvi išimokėjimai.
Žemos kainos už aptarnavimus. Mes vykstate visur — mieste ar priemiesčiuose.

BROADVIEW HEATING & VENTILATING
MAYWOOD 2695-M

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI! **ZIDINIAMS MALKOS**
SAUSOS AZUOLINES MALKOS
Bet kokio ilgio norite.
Užsisakykite dabar, \$18 ton'as
SKUBUS PRISTATYMAS
Tel. Palos Park 713-J

LEON REFRIG. SERVICE
Nemokami apskaičiavimai — garantuotas darbas ant visų firmų ar modelių šaldytuvų.
Pardavimui 3—8 kub. pėd. šaldytuvai; atremontuoti, kaip naujas.
Skambinkite Diversey 8-4919

ROGER CLEANERS
Pirmiau buvęs D & D Cleaners
Aukštos kokybės valymas, Pataisymai, Dažymas.
Per 48 val. marškinių ir viengungio ryšulių patarnavimas.
Nemokamas patarnavimas ir pristatymas į namus.
Galime ir saulai išvalyti Mrs. Jablonsky — savininkė
4256 MILWAUKEE AVE.
Tel. AVENUE 3-9174
Atidara kasdien iki 7 val. vak.

GARLAND
ends your quest for the best.
Always something new and tantalizing. Try us once.
GARLAND'S CAKE SHOPPE
3952 W. 55th St. Prospect 6-4966
SKELBKITE "DRAUGE"

Skelbtis "Drauge" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

SKELBKITE "DRAUGE"

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas GROVEHILL 6-0142
1410 SO. 50TH AVE., CICERO, ILL.
Telefonas TOWNHALL 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

SENIAUSIOS IR MODERNIAUSIOS LIETUVIŲ ISTAIGOS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 7-1741 — Bishop 7-9481
4330-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. Bishop 7-9719

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
JOHN F. EUDEIKIS
RADIO PROGRAMOS iš stoties WGES (1390 k.)
Leidžiama kas šeštadienį nuo 9:15 iki 9:30 val. ryto.

PIRKITE TIESI OG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Mieste
Telef. CEDARCREST 3-6335

MAZEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
EEpublie 7-8600 — 7-8601 Automobilams vieta.
Tieks, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gaunam kopyčia arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas yra teikiamas visose Chicago miesto dalyse ir naktį. Reikalavimai, saukite mus.
Mes turime kopyčias visose Chicago miesto dalyse ir naktį. Reikalavimai, saukite mus.

LACHAWICZ IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. Pullman 5-1270
PETRAS P. GURSKIS
659 W. 18th STREET Tel. SELEY 3-5711
ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1008
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone: YARDS 7-1911
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. Pullman 5-9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-1139
JULIUS LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Tel. YARDS 7-0781

If you are having trouble with your T. V. call us —
Guaranteed work at lowest prices
PAUL'S RADIO AND TELEVISION SERVICE
537 West 37th Street KENWOOD 8-0018

MARIE'S PIENO IR MAISTO KRAUTUVE
dabar yra pasirodusi jums patarnauti visais skanumynais, daniskais kepenais ir kepyklos gaminiais
Mūsų specialybė geriausias KEPTAS KUMPIŠ, kokį kada nors jūs turėjote
ATVYKITE IR SUSIPAZINKITE!
2953 West 59th Street Tel. WALBROOK 5-9257
Nuo 8:30 val. ryte iki 5 val. p. p.

ZENON STUDIOS
SPECIALIZUOJAMES VEDYBU IR GROŽIO FOTOGRAFIJOSE
Pilnas vestuvių aptarnavimas, komercinės fotografavimas ir šeimos portretai
Artistas su foto aparatu **EDWARD T. HARLAN**
8002 S. ASHLAND AVE. ST. 3-1035

DR. EUGENE J. LUNIEWICZ
DOCTOR OF OPTOMETRY
Praneša ofiso atidarymą
7705 SOUTH ASHLAND AVENUE
Ofiso val. 10 v. r. iki 6 v. v. Telefonas HUDSON 8-8081
Valandais pagal susitarimą

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

Town of Lake Utilities
10,000 lietuvių, patenkintų klientų, negali klysti:
kviečiame ir jus pirkti pas mus

GET TWICE THE HEAT! SAVE HALF THE OIL—

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
OIL or GAS HEATERS

Does a better job of heating than any stove on earth!

Tropical Floor Heat
GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

MONEY BACK GUARANTEE

"Jeigu jūsų Siegler aliejaus ar gazo krosnis neduos daugiau šilumos jūsų buto grindims, negu BETKURIS tokio pat dydžio krosnis, nežinint kurios firmos ar kainos, mes sugrąžinsime jums pinigus".

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

TOWN OF LAKE UTILITIES
VISIŠKO NAMŲ APSTATYMO KRAUTUVE
BALDAI, KILIMAI ir NAMŲ REIKMENYS
1800 W. 47th St. (Kampas Wood St.) Tel. LAF. 3-7771

